

Народная Воля

ДИПКУРЬЕР

Да ўвагі!
Хто хоча
набыць газету
ў офісе рэдакцыі —
чакаем!

БЕЛАРУСЬ—РАСІЯ

Спатыкнуліся?

На мінулым тыдні кіраўнік "Газпрома" Аляксей Мілер павітаў у Мінску двойчы. Спачатку ён правёў перамовы з кіраўніком беларускага ўрада Міхаілам Мясніковічам, а на наступны дзень вярнуўся, каб тэрмінова сустрэцца з Аляксандрам Лукашэнкам.

Як паведамляюць расійскія СМІ, перамовы зайшлі ў тупік, паколькі Беларусь спачатку хоча атрымаць прэферэнцыі па цэнах на газ, а ўжо потым, праз пару гадоў, прадаць "Белтрансгаз" расійскаму манопалісту. "Газпром" жа згодны на іншыя ўмовы, як гаворыцца: спачатку — крыслы, потым — грошы.

Калі больш дакладна, то Беларусь прапануе спачатку ўвесці з 2012 года паніжальны каэфіцыент да расійскіх коштаў на пастаўляемы газ, прычым аж да 2015 года ўключна. І толькі потым, у 2015-м, аформіць зделку па "Белтрансгазе". Масква, наадварот, гатовая абмяжоваць цэнавае пытанне толькі пасля таго, як будзе аформлены дагавор па продажы пакінутай паловы акцый "Белтрансгазу".

Ірына МАЛЬЦАВА.

БЕЛАРУСЬ—ЕВРОПА

МИД Польши: ЕС не проводит тайные переговоры с Лукашенко

Евросоюз будет принципиален и намерен настаивать на полной реабилитации всех белорусских политзаключенных до начала каких-либо переговоров с официальным Минском. Об этом заявил министр иностранных дел председательствующей в ЕС Польши Радослав Сикорски на встрече с журналистами в Варшаве.

По яго словам, на прадстаўленым у Варшаве самміце "Восточного партнерства", які прайшоў 29—30 верасня, Беларусь стане выключэннем. "Ёй як бы дан спецыяльны статус", — паясніў Сікорскі. Прывітанне прыняць удзел у самміце накіравана на міністра замежных спраў нашай краіны Сяргею Мартыну.

У сваю очередь заместель гавы внаешнепалітычнага ведамства Польшы Ежы Помяновскі падкрэсліў: "ЕС не праводзіць тайныя перагаворы з Аляксандрам Лукашэнкам".

По мненню Помяновскага, везіт у Мінск в канце августа міністра інастранных дел Болгарыі Николая Младенова — это "его личная инициатива, а принцип которой лучше спросить у него самого". "О результатах его визита мы потом читали в прессе — как и об обещаниях, которые ему дал Лукашенко", — даваў Помяновскі.

Он напомнил, что, по имею-

щейся информации, на встрече с Младеновым Лукашенко пообещал провести "круглый стол" с оппозицией.

"Но ничего этого нет, а Лукашенко начал говорить, что хочет провести "круглый стол" не с оппозицией, которая, по его словам, ничего из себя не представляет, а с гражданским обществом. Но мы уже слышали что-то подобное — например, во время польской "Солидарности", — отметил замминистра.

По мненню Помяновскага, перамены в Беларусі могуць прайшоць так жа хутка, як у Турцыі і Егіпце. "Если Лукашенко понимает эти процессы и изменяет свою риторику и методы, то он может даже их возглавить (имеются в виду перемены). Тогда отношение к нему может измениться", — заявіў Ежы Помяновскі.

Татьяна
КОРОВЕНКОВА,
БЕЛАПАН.

ОФИЦИАЛЬНО

Инфляция побилла все рекорды

Как сообщает Белорусский статистический комитет, на 20 сентября по сравнению с началом года потребительские цены выросли на 69,7%. Только в сентябре некоторые продукты подорожали на 25 процентов.

Что и как выросло в цене с начала сентября

Название товара	рост составил
табачные изделия	35%
водка	31%
свинина	25%
яйца куриные	25%
полуфабрикаты мясные из говядины	24%
сахар	20%
мясо птицы	18%
медикаменты	17%
услуги высшего образования	15%
обои	15%
сельдь соленая	15%
колбаса вареная	13%
электротовары	11%
обувь	10%
растительное и животное масло	10%
пиво	10%
рыба живая	6—9%
говядина I категории	6—9%
молоко и молочные продукты	6—9%
хлеб и хлебобулочные изделия	6—9%
безалкогольные напитки	6—9%
бытовые услуги	6,4%
услуги городского транспорта	6,3%
мебель	5,9—8,1%
одежда	5,9—8,1%
синтетические моющие средства	5,9—8,1%
парфюмерно-косметические товары	5,9—8,1%
кондитерские изделия	4,6—5,5%
чай	4,6—5,5%
майонез	4,6—5,5%
медицинские услуги	3,9%

СУД!

Цягнік паехаў па трупе?

Жудасныя падрабязнасці трагедыі ў метро

Вярхоўны суд Беларусі працягвае разгляд крымінальнай справы па абвінавачанні Дзмітрыя Канавалава і Уладзіслава Кавалёва ў шэрагу злачынстваў, у тым ліку ў арганізацыі выбуху ў мінскім метро 11 красавіка бягучага года.

Напрыканцы мінулага тыдня ў судзе была дапытана Яна Пачыцкая, адна з асноўных сведкаў абвінавачання. Менавіта яна была з Канавалавым і Кавалёвым на з'ёмнай кватэры ў дзень выбуху ў метро. Яна ж і была разам з імі затрыманая. У сваё сведчанне Пачыцкая адзначыла, што быў момант, калі Канавалаў і Кавалёў сядзелі за шырмай, дзе, на версію абвінавачання, знаходзілася сумка з выбуховым прыстасаваннем, і аб немым перааптычванні. Для боку абвінавачання гэта вельмі важныя сведчанні.

Нагадаем, што раней на судзе Уладзіслава Кавалёў сцвярджаў, што не ведаў аб тым, што знаходзіцца ў сумцы Канавалава, не набліжаўся да яе, не адкрываў, — карашы, пра магчымы тэркт не ведаў, як гаворыцца, ні сном ні духам. А з паказанняў Пачыцкай вынікае, што ведаў. Гэта Яна была з хлопцамі, сумку бачыла, але не ведала, што ў ёй. Дарчы, Пачыцкая ў судзе апісала нібыта нейкую іншую сумку — не тую, якая пазней стала фігураваць у матэрыялах справы. Са слоў сведкі, сумка, ля якой сядзела Канавалаў і Кавалёў, была цёмна-сіняга колеру, з лёгкай тканіны, невялікая, памерам 50 на 30 сантыметраў. А васьм у матэрыялах следства фігуруе вялікая цяжка сумка — яе Канавалаў і Кавалёў з вакзала на з'ёмную кватэру неслі ўдвох, а ў дзень тэркта Канавалаў нават спыняўся і ставіў сумку ў тунэлі, які злучае "Купалаўскую" і "Кастрычніцкую", каб адпачыць...

Усё ж пакуль гаюлімі на слуханнях выступаюць не сведкі і нават не абвінавачаныя, а пацярпелыя. Як высветлілася, пераважна большасць з іх маюць да абвінавачаных ніякіх матэрыяльных прэтэнзій. А васьм да

дзяржавы і да дзяржаўных структураў — маюць. Некаторыя людзі распаўляў у судзе сапраўды жудасныя гісторыі.

Так, адна з пацярпелых — Вольга Захаркава — паведала такіх падрабязнасці здарэння, пра якія раней не пісалася і не гаварылася. Сястру Вольгі Захаркавай — Таццяну — знайшлі апошняй. Ужо і здымачныя групы тэлебачання на станцыі пабывалі, і следчыя, і Аляксандр Лукашэнка з чыноўнікамі... Скончылася і тэрміновыя нарады, якую вечаарам 11 красавіка праводзіў кіраўнік дзяржавы ў сувязі са здарэннем. Вольга Захаркава сказала, што Таццяну знайшлі толькі ноччу 12-га, бо выбуховай хваляй яе адкінула на рыккі метро. У ходзе судовага допыту пацярпелая заявіла, што машыніст цягніка, убачыўшы цэла чалавечка на рынках, доўга кансультаваўся з дыспетчарам і ў выніку атрымаў загад рухацца... Такім чынам, Таццяну Захаркаву пасля смерці, па словах Вольгі, яшчэ і пераехаў цягнік. І таму ў сястры загінуўшай ёсць прэтэнзіі да метрапалітэна.

На пытанне суда аб меры пакарання для Канавалава і Кавалёва Вольга адказала: "Куля ў лоб — гэта для іх вельмі гуманнае пакаранне. Яны павінны жыць, як людзі, у клетцы..." Таксама пацярпелая ад тэркта ў метро Алена Лебядзінская, заявіўшы, што не мае да падсудных ніякіх матэрыяльных прэтэнзій, адзначыла, што ў яе ёсць прэтэнзіі да праваахоўных органаў. Маўляў, што ж яны рабілі ўсе адзінаццаць гадоў, пакуль падсудныя здзяйснялі злачынствы? Таксама жанчыну цікавіла, як расследавалі віцебскія справы (па некаторых з іх увогуле былі прызнаныя вінаватымі і асуджаны іншыя людзі). Але старшынствуочы на працэсе Аляксандр Федарцоў зняў гэтыя пытанні як неістотныя.

Шыца адна пацярпелая — Наталля Курьенка — падчас допыту заявіла: "Я чакала убачыць ядавітых гадаў. І не бачу. Гэтыя дзеці (абвінавачаныя). — Аўт. —

прадукты нашага выхавання, гэта адсутнасць ідэалогіі. Не яны вінаватыя, на іх месцы маглі выглядаць тэрарысты?" — спрабаваў дабіцца ад Курьенка пракурор. "Тэрарысты агучываюць нейкія патрабаванні", — адказала жанчына.

Пазней на судзе распачаўся прагляд відэамаатэрыялаў, якія, на думку пракуратэры, даказваюць віну Канавалава і Кавалёва. Спачатку былі зачытаны вытрымкі з пратаколаў вымання адказнага чалавечка. Былі паказаны ў судзе і кадры з віцебскага чыгуначнага вакзала, дзе 10 красавіка Дзмітрыі Канавалаў чакаў цягніка на Мінск. Было прадамастравана і відэа з Мінска: прыбыццё Канавалава ў станцыю яго пазедка з Кавалёвым на станцыю метро "Фарызенская", асобная пазедка Канавалава на станцыю метро "Кастрычніцкая" за дзень да тэркта...

Высветлілася, што відэа з камернага назірання ў сталічнай падземцы, на якіх зафіксаваліся перамяшчэнні Кавалёва і Канавалава, было адпраўлена ў інстытут крыміналістыкі Федэральнай службы бяспекі Расійскай Федэрацыі. Але расійскія эксперты беларусаў не парадавалі. Яны зрабілі выснову, што партрэтнае падабенства паміж чалавечка на запісах і Дзмітрыем Канавалавым усталяваць немагчыма. Па іх словах, ваводзе росту і целаскладу Канавалаў сапраўды адпавядае чалавек, якога зафіксавалі камеры, але зрабіць адназначную выснову — ён ці не ён — не здолеў.

Судовы працэс працягваецца. Як заявіў старшыня Вярхоўнага суда Беларусі Валяцін Сукала, кропка ў ім можа быць пастаўлена ў лістападзе.

Віталей ГАРБУЗАЎ.

«Евросоюзу Беларусь нужна. И Беларуси нужна Европа»

На вопросы "Народной Воли" отвечает
Чрезвычайный и Полномочный Посол Чехии в Беларуси
Йиржи КАРАС.

— Господин Посол, сегодня, 27 сентября, Чехия отмечает День государственности. Не могли бы Вы пару слов сказать о том, что это за праздник в вашей стране?

— День государственности — это праздник Святого Вацлава. Святой Вацлав — заступник чешского народа, ему всегда молились в трудные времена, к нему всегда обращались за помощью. Это символ Чехии, символ нашей свободы и правды.

— А какие мероприятия проводятся в Чехии в этот день?

— Пышных мероприятий никто не устраивает. Верующие люди идут в храмы, где кроме молебнов проходят концерты... Обращаясь мысленно к Святому Вацлаву, каждый человек одновременно как бы заглядывает в свою душу...

— Может быть, немного расширим тему нашего разговора? Какова программа Дней чешской культуры в Беларуси, посвященных очередной годовщине вашей государственности в честь Святого Вацлава?

— Мы ее спланировали на довольно продолжительное время. Уже состоялся концерт произведений чешских композиторов в исполнении государственного симфонического оркестра Национального академического Большого театра оперы и балета. Прошла дегустация чешских блюд, приготовленных специально приглашенным из Праги шеф-поваром. Сегодня будет прием, посвященный Дню чешской государственности в честь Святого Вацлава. Для этого мы арендуем в Минске Дворец Республики.

— На начало октября запланирована выставка известного чешского скульптора Отмара Оливы в Музее современного изобразительного искусства в Минске. Для многих белорусов представит интерес фотовыставка "Музей Кампа в Праге" и "Пат — искусство Вероники Рихтеровой", демонстрация видеороликов об архитектурном наследии Чехии. Кстати, в рамках Дней культуры в галерее нашего посольства экспонируются выставки белорусских художников Оксаны Арачковой, Анатолия Барановского, Виталия Герасименко, Елены Барановской, Леонида Дударенко.

— Вы сегодня находитесь в статусе Чрезвычайного и Полномочного Посла Чехии в Беларуси...
— Так, я — первый Посол Чешской Республики в Беларуси, но до этого один год работал Временным Поверенным. Изменение статуса означает, что Чехия проявляет большой интерес к сотрудничеству с вашей страной, а Беларусь — с Чехией.

— Наверное, в последние годы у дипломатического представительства увеличился объем работы?
— Думаю, что у нас всегда было достаточно работы. Но хочу отметить, что всем нам нравится работать в Беларуси.

— Вы не раз заявляли, что белорусско-чешские отношения все-таки развиваются еще не на должном уровне. Что, на Ваш взгляд, мешает поднять их на более высокий уровень?

— Мне кажется, все дело в том, как в Беларуси соблюдаются права человека. Именно в этом камени преткновения.

— После того как белорусский глава государства не

смог поехать на саммит ОБСЕ в Прагу, отношения между Беларусью и Чехией фактически были заблокированы. Можно ли уже озвучить подробности той истории? Действительно ли в Минске были изданы некие секретные указы, запрещавшие белорусским фирмам сотрудничать с чешскими партнерами?

— Я ни о каких секретных указах не знаю. Этот вопрос "Народная Воля" может задать господину Лукашенко. И вообще, я бы не сказал, что отношения сильно ухудшились. Скажем так: они были немного заморожены. И обе стороны поняли, что надо что-то предпринять, чтобы изменить ситуацию.

— В свое время Вы высказывали беспокойство по поводу того, что вступление Беларуси в Таможенный союз скажется на торговых-экономических отношениях Беларуси и Чехии. Но в то же время выражали надежду, что в рамках Таможенного союза чешским товарам будет еще проще попадать на рынки Казахстана, России. Сбылись ли Ваши прогнозы?

— Что касается экономической сферы, то хочу сказать, что торговый оборот между Чехией и Беларусью растет. За этот год он вырос примерно на 26 процентов по сравнению с аналогичным периодом прошлого. Более того, такого оборота, как в этом году, вообще никогда не было!

— В первом полугодии 2009 года, когда Минск заявил о заинтересованности в диалоге с Европейским Союзом, Чехия как раз председательствовала в ЕС. Без участия вашего посольства в тот период Минск посетил Генеральный секретарь по внешней политике и безопасности ЕС Хавьер Солана, комиссар ЕС по внешним связям Бенита Феррера-Вальднер, министр иностранных дел Чешской Республики Карел Шварценберг. В общем, было сделано немало шагов, чтобы наладить контакты ЕС — Беларусь. Но, как показало время, белорусские власти в один миг от них отказались. Так есть ли смысл Европе снова пытаться наладить отношения с Беларусью?

— Евросоюзу Беларусь нужна. И Беларуси нужна Европа. При этом все понимают, что отношения нужно улучшать.

— На Ваш взгляд, будут ли освобождены в ближайшее время экс-кандидаты на должность президента, которые до сих пор остаются в белорусских тюрьмах? И послужит ли

их освобождение, если такое будет, налаживанию очередного диалога ЕС — Беларусь?

— В любом случае, я думаю, освобождение способствовало бы такому диалогу.

— Не планирует ли Чехия упростить визовый режим для белорусов? Литва, например, приняла решение об отмене консульского сбора за национальные визы для граждан Беларуси. Свое решение Министерство иностранных дел Литвы объяснило тем, что возможность путешествовать в упрощенном порядке будет стимулировать процессы демократизации в Республике Беларусь и способствовать укреплению гражданского общества...

— 30 процентов виз мы и так для белорусов выдаем бесплатно — студентам, пенсионерам, актерам, ученым, спортсменам, музыкантам, детям, полоникам... Будем думать, как увеличить эту цифру.

— В одном из своих интервью Вы признались, что находитесь в Беларуси много друзей. Если не секрет, кто они?

— Это в основном люди, с которыми я ежедневно встречаюсь. Те, с кем живу в одном доме, люди из университета, художники, священники.

— Можете несколькими определениями охарактеризовать белорусов?

— Белорусы — мирные и интеллигентные люди. Я бы даже сказал — очень интеллигентные. И добрые.

— Какое Ваше самое яркое впечатление за три года пребывания на белорусской земле?

— Меня впечатлило то, как нас в Беларуси сердечно принимают.

— А что разочаровало?

— Я ни в чем не разочарован, потому что у меня никогда и не было больших ожиданий.

— И последний вопрос. Как дипломат и человек, проживший у нас уже несколько лет, не могли бы Вы спрогнозировать будущее Беларуси?

— Я очень хотел бы, чтобы кризис закончился и люди стали жить лучше. А если развиваться мысль дальше, то, как мне кажется, в будущем Беларусь будет все же членом Европейского Союза. Я не знаю, когда это случится, но надеюсь, что мои ожидания сбудутся. Как, конечно, и миллионов белорусов.

— Спасибо, господин Посол, за интервью. Успехов Вам в дипломатической деятельности.

ТОЛЬКО ФАКТЫ...

— Официально средняя зарплата в Чехии находится на уровне 820 евро в месяц. С уверенностью можно сказать, что самые высокие зарплаты получают в Праге.

— Чешские пенсионеры получают в среднем 400 евро в месяц. Причем за последние 5 лет пенсии в стране растут постоянно.

— В настоящее время пенсионный возраст в Чехии — 65 лет. Однако парламент Чехии одобрил увеличение пенсионного возраста до 73 лет. Кроме того, предлагается "уравнять в правах" мужчин и женщин. Сегодня при вычислении пенсионного возраста женщины за каждого рожденного ребенка получают по одному "лыготному" году. Стоит отметить, что переход к 73-летнему пенсионному возрасту составит 55 лет.

— В Чешской Республике образование, получаемое в государственных учебных заведениях, бесплатное. Чтобы стать студентами, абитуриентам необходимо сдать вступительные экзамены на чешском языке. Естественно, и обучение тоже ведется на государственном языке. Существуют факультеты, где преподавание ведется на английском языке, но обучение там платное.

— По статистике, Чехия стоит в первой десятке стран, куда чаще всего приезжают туристы. Здесь находится огромное количество исторических и архитектурных памятников, большинство из которых значатся в списке мирового наследия ЮНЕСКО. Например, Чешский Штернберг, Глубока над Влтавой, Чески Крумлов, Кутна Гора и множество прочих.

Самой привлекательной для путешественников всегда считается Прага.

СПЕЦЫЯЛЬНЫ РЭПАРТАЖ

РАЗБОРКИ

НА СЛЫХУ

Марафет закончаны...

Праз два дні ў Маладзечне завіхурыць усебеларускае свята — «Дажынкi-2011».

Апошні абмалочаны сноп (дамалоткі) адзначалі спрадвеку, у кожнай мясцовасці павойму, але заўсёдна ставілі снапы ў бабкі, кулем накрывалі, стужкамі агортвалі, песні спявалі... Проста на ўзбярэжжы жытнёвага поля...

Цяпер адвечную сялянскую традыцыю, малітоўна асвечаную і па-хрысціянска сціпую, ператварылі ва ўсенароднае шоу — з усімі папсовымі прыбамбасамі, на якія толькі здатны «майстры» жанру. І ўжо не так важна, які той каравай і колькі каштаваць у выніку паспалітаму люду. Галоўнае — каб выдала пекна, каб з размахам, якога не бачыў свет, каб ажно дух займала...

Сёлетняя «Дажынкi» — юбілейная, пятнаццатая, знамяціца, і размах напоўніцу. «Для іх патэрны асаблівы, удасканалены сцэнарый», даводзіў сваім падначаленым губернатар вобласці Барыс Батура. І падначаленыя тут жа ўдасканалілі: цяпер убачым не толькі галоўны канцэрт пад начным небам і шатром амфітэатра (там механізатарам уручаць мушкетэраў да працоўнай падзеі), але і маштабнае тэатральнае свята з удзелам... спартсменаў, моладзі, творчых суполак, а на другі дзень і зусім «поўны дажынец», бо ў марш-парад уліюцца... рокеры, байкеры і духавыя аркестры. «Каравай» «Дажынка» настолькі вольны і з такім апетытным навіннем, што маладзечанцы ўжо зараз у разгубленасці — куды ж кінуцца, каб адхапіць самае смачнае?..

Увогуле «горад сонца» (так называлі Маладзечна ў пару Генэрада Карпенкі) за апошні час набыў, можна сказаць, парадны шук: пад нагамі каларовая плітка, фасады — як велікодная яйкі, паўсюль новыя літары, кветкі, скульптуры... Не дзіва! У абнову Маладзечна і асёлі ўкладзена без малага 707 мільярдў рублёў — гэта ж не жартаці!.. Калі б не «Дажынкi», то мусіў бы страпянуцца: нягледзячы гораду хочучы вярнуць гурберскі чын... Як-нік, а Маладзечна здаён лічыцца культурнай сталіцай Міншчыны. Але пра параднасці і шук крышку ніжэй, зараз колькі слоў пра надзённае — пра хара, які ўсяму галава, а то, бараб, Бог, забудуся, дзеля чаго пачаў гэтую нататку...

не дваццатае пытанне. Абы толькі дагадзіць начальству, выканаць план...

У той жа Мінскай вобласці вытворчыя паказчыкі (у разліку на 1 гектар сельгасугоддзяў) даволі ўнушальныя, аднак тут і... самая горшая аграрная эканоміка: вялізныя страты ад рэалізацыі збожжа, самы высокі сабекошт прадукцыі жывёлагадоўлі, дарагое збожжа, ніжэйшы, чым у іншых абласцях, і прыбытак у разліку на бала-гектар сельгасугоддзяў — 3,8 тыс. рублёў.

Аказваецца, 10 млн тон збожжа — не такая ўжо недасягальная вышыня, прычым пры высокай рэнтабельнасці. І не з аграрнай плошчы, як зараз, можа быць атрыманая той вал, а толькі з двух мільянаў гектараў. Трэба ўсёго толькі свечасова і правільна ўзраць зямлю, ідэальна яе выраўняць, цалкам вытрымаць усю тэхналогію высеваў, штогадова грамадна чаргаваць культуры, ствараць аптымальныя сцябліннасці каласавых па гучыні і фітасантарным стане — і запаветны рубеж у 10 мільянаў бразнаца сам пад ногі. Тым больш што тэхнікі падцер рознай — як гразі ўвосень... Патэнцыял жа, само начальства прызнае, — самы што ні на ёсць еўрапейскі... Трэба толькі перанакіраваць сваё змаганне — з трыбунага на... звычайную работу, без усялякіх пантоў і пагоні за таннай папулярнасцю. Пакуль жа маем, што маем: з плошчы, нашмат большай за 2 мільёны гектараў, краіна атрымае 7—8 мільянаў тон збожжа.

У чаканні вялікай гулянкi

Але хопіць пра будзённае, пара ў «сонечны горад», які скакаў гаіцай з усяе Беларусі. Праз пару дзён тут грывне такое, чаго яшчэ не было ні на адным свяце паззі і песні... З чаго пачаць сваю кароткую вандароўку? Скане, з абноўленага вакзала... Увогуле хацелася параўнаць, увачывідкі перакананца, наколькі памаладзёў горад і што тут новенькага... Вакзал, перажыўшы рэканструкцыю, на праўду пасучасней, стаў больш вабным і чыстым. Але галоўнае яго «фішка» — бронзавая скульптура «Люсі» пры уваходзе. Кажуць, скульптар Вадым Мацкевіч увасобіў у гэтай, амаль

двухметровай бронзавай дзяўчыне — студэнтцы, якая некуды спынаецца з цягніка. Колькі часу таму «Люсі» не пазналі: нейкі вандал адламаў з яе вушэй завушнічкі. Навошта спатрабілася бронзавае ўпрыгажэнне дзяўчын, нікому не вядома. Цяпер, мінаючы скульптуру, многія прыгледваюцца, ці вернулі дзяўчыне ейныя завушнічкі. Запэўніваю: усё зараз на месцы. Падчас майго візіту ля скульптуры сляняўся руды пёс, па ўсім бяздомна, можа, нагнаўся вартавым...

Шыбю далей, па пешаходнай вуліцы імя Прытыцкага ў напрамку цэнтральнай гарадской плошчы. Паўсюль робчыя і студэнты наводзяць лоск на галоўны маладзечанскі праспект. Каб сказаць, што ў людзей свяціліся вочы ад маючага адбывацца свята, каб нейкі энтузіязм — дык не, хутчэй іншае: агульная млявасць і поўная абьякавасць да жыцця, як казалі б раней. Відаць, крызіс і падзенне ўроўню жыцця накрылі і сталіцу «Дажынка»... З новага на праспекце — прыгожыя літары, лаўкі, тратуарная плітка, пафармаваныя фасады і фаніны, вялікі гадзіннік — проста пасярод вуліцы. Кажуць, зрабілі яго па спецыяльным заказе. Цяпер, трэба разумець, у закаханых хлопцаў і дзяўчат будзе дзе сустракацца. А вось і галоўны кінацэнтэр горада, але што гэта?.. Раней, наколькі памятаю, называўся ён «Радзіма», а цяпер... «Родина». Спытаў у нейкага месціча, чаму

па-руску, а той толькі плечукамі спяпануў, маўляў, што тут незразумела — кожны ёлупень ведае... Узраюся ў велізарны чырвоны літары «Родіны» і прыгавою народам складзенае:

Радавод у нас адзін, Тыя ж і паводзіны. Толькі я люблю Радзіму, А ты любіш Родіну...

Галоўная плошча горада ўся ў літарках і сцягах, з розных канцоў чуюцца бравура папса, а

пасярод — вялікі фантан з бронзавымі фігурамі хлопца і дзяўчыны. Што сімвалізуе голая парчака, так і не зразумелы. Абыдучы хіба адным: якія часы, такія і норава... Раней на месцы фантана быў, асвечаны ўсімі цэрквамі Маладзечна, помнік ахвярам сталінізму, які змагаліся за волю і незалежнасць Беларусі і загінулі на Салалуха і розных іншых Беларах... Сюды прыходзілі людзі — сталыя і маладыя, каб пакланіцца сваім продкам, уослаці кветкі ў гонар без віны загінуўшых. Але так было да той пары, пакуль не прыйшла чарга Маладзечна стаць сталіцай «Дажынка». Аднойчы ўначы памятыны камень-валун вывернулі з пастамента і вывезлі невядома куды. Хто гэта зрабіў, усім вядома, але супраць лому няма прыёму... Змірыліся маладзечанцы з варварскім учынкам. Цяпер во, як скажуць мне адзін па адным чалавек, пад маркэй Купалля — помнік распусце... «Затое «красиво» і вадзінка журчыць, — не пагадзілася са старым нейкай маладзіца з дзецімі... — А то прыдумалі — каміноку пасярод плошчы...»

Пра іншыя ўпрыгажэнні «горада сонца» — як-небудзь іншым разам. З месца падзеі, як кажуць, А пакуль горад у перадсвяточнай мітусні, у чаканні вялікай гулянкi, роўнай якой яшчэ не было ні на водных «Дажынках»...

Георгій ЧЫГІР. Фота аўтара. Маладзечна—Мінск.

Сумар трэбуе от Ладутыко: «Делісь!»

Льготы на бясплатны праезд, прадстаўленыя мінскім студэнтам, пахожа, рассярот региональных рукводіцелі.

Молодежная абшчественность в областных городах требует аналогичного подарка от своих губернаторов. Чем-где даже начат сбор подписей под соответствующим обращением в органы власти. Но у местных властей нет денег, они оправдываются и злятся.

Так, глава Брестского облисполкома, сделав вид, что не знает, кто отдал распоряжение вернуть мінскім студэнтам льготы на праезд, абрушыў на с критыкой на мэра Мінска Ніколая Ладутыко.

«Я счптаю, что Мінскіі горісполком поступил неправильно, установив эти льготы. Это решение надо было согласовать с правительством. Если у тебя (мэра Мінска. — Ред.) бюджет позволяет, хорошо. Но налоги поступают в том числе от многочисленных филиалов предприятий, банков и т.д., которые находятся в Бресте и других городах. Тогда будь добр, поделись! Я поставил этот вопрос перед Мясніковичем (премьер-міністр Беларуси) Міхаіл Мясніковіч. — Ред.). Отменить это решение глупо и некорректно. Но надо найти какой-то выход. Зачем же вбивать клин между регионами, вносить раздрай? Чем наши студенты хуже?» — заявил Константин Сумар на пресс-конференции в Бресте.

Напоминим, что мінскіі влості прынялі рашэнне аб отмене платы за праезд для студэнтаў пасле того, как палучылі прамое указаніе на сей счет от Александра Лукашенка. Критиковать Ломаченко и обвинять его в том, что он «вбивает клин и вносит раздрай», Сумар не рискнул.

Ігорь МОРОЗОВ.

Мяса далі, але міску адсунулі...

Колькі тыдняў таму назраліся перабой з продажам ялавічыны, кураў і таннай свінніны. Улады тлумачылі часовае цяжкасці тым, што мясны харч вывозіцца ў Расію... Верагодна ж так, калі краіна хоча атрымаць у гэтым годзе ад экспарту сельгаспрадукцыі 4 мільярды долараў. Пра гэта і сам галава дзяржавы паведаміў пару дзён таму...

Карацей, часовую дзірку з пастаўкамі мяса і кураў для айчыннага спажывацця залаталі. Цяпер, напрыклад, у нашым сталічным раёне (Паўднёвы Запад) лядоўні калі і не ломяцца ад ялавічыны, то хоць не мазоляць вочы пустымі прагальнімі. І што дзіўна, ля тых мясных аддзелаў — лічаныя пакупнікі, нікага ажыятажу і чаргаў. Мінулы раз, стоячы за свіннай па 25 тысяч за кіло, толькі і было гаворкі ў чарзе пра дэфіцыт. А тут як быццам нехта чароўнай палачкай узмахнуў: усё ў наяўнасці, бры — не чаху... І тая рулька, і курныя тушкі, і грудзінка, не кажучы ўжо пра розныя кілбасы... І ўжо недарэчнасцю здаўся пасаж мужыка пра наша «мудрае» кіраўніцтва... Маўляў, таму перабой з харчам, што бараны ў акадэміі палезлі, каровы замуж за іх павыходзілі, быў у хакей пачалі гуляць, а куры ад усяго гэтага са смеху падзыхалі...

Маніторыча крамя на прадмет наўвясці мяснова харчу, чужо было ўзрадавацца за айчыны гандаль. Але, як кажуць, не доўга музыка іграла... Той самы мужык, якому не хапіла свінной рулькі ў мінулы раз (аказалася, ён жыве ў суседнім доме) зняў з мяне ружовыя акулера з непрыстойнасці элементарна, проста анекдатычна... Кажка мне: сустракаюцца англійская гончая і беларуская дварняка... Гончая і пытаецца: курс вашага «зайца» палез ужо, а ці стала лепей жыць брату-беларусу? Ці хапае мясных прысмакаў? Дварняка і адказ-

вае: «заяц» акрыў, а вась з людзьмі... не ведаю, што і кажаць. Мяса хапае, але міску з ядой адсунулі... Затое лангудажэйшым зрабілі, і гаўкай цяпер колькі хочаш...

Пра «лангуд», канечне, мужык — у самую кропку, бо цэны на свежану — свінні і ялавічыну — так задраны, што толькі і застаецца — выць або гаўкаць. «Цяпер майё пенсіі хопіць на дзесяць кіло свінной хопіць — закрый ўжо навязваю ў зубы тэму мужык, — хочаш — смеіся, а хочаш — плач...»

І рад бы пасмяяцца, але калі падумаеш, што не адной свінна-чынай жыве чалавек, то робіцца не да смеху. Трэба ж нешта і да мяса, не кажучы ўжо пра лекі, аплату камунальных паслуг і ўсё астатняе. Карацей кажучы, два з паловай мільёны пенсіянераў (выключаючы, зразумела, былых дэпутатаў, у якіх пенсіі, кажучы, каля 4 мільянаў рублёў, і пенсіённыя славякоў) апынуліся на краі беднага. І тут ніякага перабольшання, ніякі не анекдот, бо страўнік — не халадзільнік «Атлант», яго не выключыць з электрасеткі і не ўключыць у радыёсетку, з якой адна і та ж перся: курс рубля стабілізуецца, харчовае бяспека гарантувана, сацыяльная абарона маламаёмных пад кантралем... Ад такіх сігналаў не будзебрыць і працоўны люд, бо цэны паўшчэ штотыднёва, а заробатная плата ў ступары.

Яшчэ тыдзень таму на сто тысячны кілбасы цэнік пазіраў, як на дзіва дзіўнае, а сёння кіло «Дзвінскіх экстра», «Троіцкай асобай», «Воскавай» і некаторых іншых — за што тысяч... Вось і атрымаваецца, як у Цылі з Хаймам... «Як жыць, сястра Цылі, ці хутка ўжо ўвайшлі Беларусь ўвакрасцяць сацыялізм?» А тая яму: «Навошта такой маленькай краіне такое вялікае няшчасце?»

Апанас ПЛАТОНАЎ.

ПАЛІТКУХНЯ

Макей распусціў Грамадска-кансультацыйны савет

Кіраўнік Адміністрацыі прэзідэнта Беларусі Уладзімір Макей прыняў рашэнне аб спыненні працы Грамадска-кансультацыйнага савета.

Кіраўнік Адміністрацыі прэзідэнта Беларусі Уладзімір Макей адзін з членаў ГКС, старшыня прэзідыума Рэспубліканскай канфедэрацыі прадпрымальніцтва Уладзімір Карагін, члены ГКС атрымалі адпаведныя лісты з подпісам Макея, у якім толькі паведамае аб сваім рашэнні спыніць дзейнасць ГКС і выказае экспертам падзяку за іх працу.

Прычынай такога рашэння ў лісце названы той факт, што «ўдзельнікі дзейнасці ГКС падвяргаюцца незапланаванаму шалмаванню з боку знешніх і ўнутраных апанентаў ішчырага дыялогу».

«Хочь я на себе гэтага не адчуваў», — сказаў Карагін. Ён таксама адзначыў, што члены ГКС «як збіраліся, так і будзь збірацца».

У сваю чаргу яшчэ адзін член ГКС, ганаровы старшыня Аб'яднанай грамадзянскай партыі Станіслаў Багданкевіч заявіў, што вітае падобнае рашэнне Макея. «Савет павінен быў займацца абмеркаваннем і рашэннем важных пытанняў ўнутраных і знешніх спраў дзяржавы, але ён гэтага не рабіў. Таму самае лагічнае было яго распусціць», — сказаў Багданкевіч. — Хоць спасыла на тое, што гэта зроблена в-за абвінавачванняў членаў савета ў супрацоўніцтве з уладамі».

ГКС быў створаны на пачатку 2009 года нібыта для абмеркавання актуальных пытанняў развіцця дзяржавы і грамадства, выпрацоўкі прапановаў па больш актуальным пытаннях Беларусі ў агульнасуветнае працэсы, удасканалення напрамкаў сацыяльна-эканамічнага і палітычнага развіцця краіны. Але ягона праца ператварылася ў балбатню. Апошняе пасяджэнне ГКС адбылося ў верасні 2010 года. Чарговае пасяджэнне планавалася на трыцю дакуды цяпершняга верасня. Па крайняй меры, такое рашэнне было прынята 6 верасня на сустрэчы членаў рабачай групы ГКС з Уладзімірам Макеем. У выніку Уладзімір Уладзіміравіч падумаў і сказаў усім: «Дзякуй, больш сустрэч не будзе».

ЧУЛІ?

VIP-ы ў цырку

Продаж VIP-білетаў у ложу на кастрычніцкія прадстаўленні пачаўся ў сталічным цырку. Як паведаміў галоўны рэжысёр цырка Сяргей Бандарчук, кошт квітоў для асоба важных асоб на шоу «Цырк на лёдзе» складае ад 200.000 да 250.000 рублёў. Акрамя камфартальнага прагляду праграмы ўладальнікі гэтых білетаў змогуць скарыстацца кафэ, асобнымі гардэрбачамі і туалетами. Па словах Сяргея Бандарчука, продаж VIP-білетаў у сталічны цырк арганізаваны ўпершыню.

10 мільянаў ТОН

Дык вось, увесну беларускае начальства размахнулася на дзевяцімільённы намот збожжавых. Атрымалі ў выніку — 8,1 мільёна тон. Забыліся, відаць, што курант па восені лічачы... Але і той хлеб, што ёсць, не такі ўжо і малы каравай... А Міншчына ўвогуле скочыла вышэй галавы — узяла запаветныя 2 мільёны тон. Здавалася б, ёсць падставы, каб рапартаваць на самы верх аб працоўным падзегу народа... Але нешта не пнецца аграрнае начальства надзімаць шчокі, бо, калі ўдумацца, то падзвіг хлэбаробаў, можа, і прысутнічае, але эканоміка — у сучасным яе разуменні — толькі ў мроях... Чаму? Прычын — цэлае бярэмя, але перадусім АПК кульгае на абедзве нагі прымітыўным папулізмам. Прынцып вядомы: выдаць «на гара» запаветныя валавы паказчык, а якой цаной, па якім сабекошце і якая там рэнтабельнасць збавыны — дзясцатае, калі

3-ЗА КРАТАЎ

Бандарэнка ўпершыню патэлефанаваў з магілёўскай калоніі

Зміцер Бандарэнка першы раз патэлефанаваў жонцы з магілёўскай калоніі. Палітвязьень знаходзіцца ў санчасці і праходзіць некаторыя працэдурны пасля складанай аперацыі на пазваночніку.

Як адзначае Вольга Бандарэнка, яе муж пакуль не скардзіцца ні на харчаванне ў калоніі, ні на ўмовы ўтрымання. — Пытанні былі збольшага бытавыя. Ён не тое што супакойваў мяне, але сказаў, што, наколькі магчыма ў гэтай сітуацыі, у яго ўсё нармальна. Лісты даходзяць, п'яць дзён няма — пасля цэлы пачак прыносяць. Лісты прыход-

зяць нават ад чужых людзей, не толькі ад сваёй. Кажуць, што кормыць нармальна. Са здароўем усё па-ранейшаму, адчувае слабасць у правай назе. Зміцер думае, што пасля аперацыі яна хутчэй будзе аднаўляцца. Але яму сказаў, што будзе хвалямі: то лягчы, то зноў горш, што нервовыя канчаткі будучы доўга аднаўляцца. Пакуль аперацыя не дапамагла.

Куды вязуць Дашкевіча?

Кіраўнік зарэгістраванага ў Чэхіі «Маладога фронту» Зміцера Дашкевіча вывезлі з калоніі ў Горках. Пра тое, у якім накірунку адпраўляўся Дашкевіч, не было вядома некалькі дзён, пакуль віцебскія актывісты не даведаліся, што Дашкевіч апынуўся ў гэтым горадзе.

Але дзівосю не скончыліся і на гэтым. Калі маці другога палітвязня, Таццяна Севярынец, накіравалася ў віцебскае СІЗА, каб перадаць Зміцеру цёплыя рэчы і тое-сёе з прадуктаў, у яе нічога не ўзялі. Пасля таго як спадарыня Севярынец аформіла ўсе неабходныя дакументы, ёй заявілі, што Зміцера Дашкевіча ў СІЗА няма. У адказ Таццяна Севярынец паведала, што ведае аб знаходжанні вязня менавіта ў дадзенай установе. Тады ёй паве-

дамілі, што перадачы не могуць прыняць, паколькі знявольнены, якія знаходзяцца ў СІЗА транзітам, забаронена перадаваць рэчы і прадукты. Тое самае Таццяна Севярынец заявіў і начальнік СІЗА. Адмовіўшыся перадаць палітвязню нават прытанне, ён разам з тым адначуць: «Можаше быць упэўнены, ён не галадае». Куды накіроўваець Дашкевіча, на момант здачы гэтага нумара ў друк было невядома.

КАЛІ ВЯРСТАЎСЯ НУМАР

У панядзелак башка нявесты Зміцера — Насты Палажанкі — атрымаў ліст ад Дашкевіча, які быў адасланы яшчэ з Магілёва. Пасля таго наста сама зараз адбывае адміністрацыйны арышт, Уладзімір Палажанка ўскоры канверт. І адразу з явіліся новыя нагоды турбавацца за лёс Дашкевіча.

Хлопец просіць аб тэрміновай сустрэчы з адвакатам, але пра сутнасць новых выправаванняў, якія яму выпалі, ні слова не піша. З дазволу Уладзіміра Палажанкі друкуем гэты тэкст.

«Насцольніка! Пшу табе з адстойнікаў магілёўскай турмы. Дзе апынуся раніцай, не ведаю. Адваротны адрас пакажа. Зусім наадварот. Скажаць, што змяніцца яна да горшага — не скажаць нічога... Вызначылі мне тамтэйшыя такую кабалу, з якое, пэўна, я ўжо і не выберуся... Трэба пабачыць Марыну як найбольш тэрмінова. Нейка трэба ўсё перажыць, але як? Не ведаю і сам...»

Р.С. Калі дойдзе да цябе гэты мой допіс, буду я ўжо ў нейкім іншым месцы. Гэтае ж велікі падобнае да Жодзіна. Тут я да 22—23 чысла. Цудоўны горад, цудоўны будынак, цудоўныя пакойчыкі. Спаў за двое сутак 1,5 гадзіны і еў 0,5 раза. Але болей і не лезе, ні сон і ні ежа. Мазагуля мая дыміць, і душа не знаходзіць спакою. Дай Бог, каб вы з Марынай дабраліся да мяне хутчэй, чым мае лісты да вас...»

Марына, пра якую ідзе размова ў лісце, — гэта адвакат Дашкевіча Марына Кавалёўская. У панядзелак яна спрабавала высветліць, дзе ж знаходзіцца Дашкевіч, у Віцебску ці ў Магілёве? Ёй прапанавана прыхаць і разабрацца на месцы. Па словах Уладзіміра Палажанкі, сёння, у аўторак, адвакат паедзе шукаць Дашкевіча і спрабаваць сустрэцца з ім.

АКЦЫЯ

«Дзяды-2011» пройдуць 30 кастрычніка

Традыцыйнае жалобнае шэсце ў Курапаты — «Дзяды-2011» пройдзе ў нядзелу, 30 кастрычніка. Па крайняй меры, так плануе Кансерватыўна-хрысціянская партыя — БНФ, якая традыцыйна выступае арганізатарам мерапрыемства. Пакуль сцэнарый аанасуцца наступны. Збор удзельнікаў шэсця ў 10.30 ля будынка гадзіннікавага завода на праспекце Незалежнасці, непдалёк ад станцыі метро «Парк Чалюскінцаў». 11.00 — пачатак шэсця, якое пройдзе па пр.Незалежнасці—К.Каліноўскага—Сядых—Карбышава—Г.Гарнікі—Мірашчынкі. 14.00 — пачатак мемарыяльнага мітыngu на тэрыторыі мемарыялу ў Курапатах.

Рэкорд хуткасці

Яшчэ 21 верасня жонка былога кандыдата ў прэзідэнты Андрэя Саннікава даведлася, што мужа раптоўна адправілі па этапе — пераводзяць з наваполацкай калоніі ў бабруйскаю. Але аказалася, што, каб даехаць ад Наваполацка да Бабруйска, шэсць дзён мала.

У панядзелак раніцай у бабруйскай установе ўсё яшчэ свярджалі, што Саннікава ў іх няма. У выніку і адвакаты, і жонка Андрэя Саннікава сур'ёзна заклапатліся, дзе згубіўся чалавек. Бо нават калі б «этап» ішоў з Наваполацка да Бабруйска праз Гомель, то і то ўжо можна было б даехаць.

Толькі пасля таго, як жонка Саннікава Ірына Халіп заявіла, што будзе пісаць заяву аб знікненні мужа, у Дэпартаменце па выкананні пакаранняў ёй паведалі, што Саннікаў, магчыма... у Магілёве. Ну, ці не дзікунтва?!

Першае слова Мішы Усса — «тата»

Ад былога кандыдата ў прэзідэнты Дзмітрыя Усса сям'я не атрымлівае звестак амаль два тыдні, хаця былі часы, калі муж тэлефанаваў з калоніі двойчы на тыдзень. А цяпер няма ні званкоў, ні лістоў.

Чым гэта растлумачыць, Яўгенія не ведае. Кажуць, што не мае магчымасці нават паведаміць мужу прыемную нумару: іх вадземіясны сын Міша сказаў першае слова. «Я ўжо навучыла так казаць, калі адмаляла на відэа: «Тата, прывітанне!». Вось ён і кажа ці «тата», ці «баба». А «мама» пакуль гаварыць не навучыўся», — кажа Яўгенія Усс.

Нагадаем, што Міша нарадзіўся ўжо пасля трагічных падзей 19 снежня, за якія Дзмітрый Усс адбывае свой тэрмін у п'яць з паловай гадоў у 19-й магілёўскай калоніі. Але ў панядзелак стала вядома, што Усса перавялі ў шпіталь на вуліцы Валадарскага. Пра прычыны сваякам не паведалі.

3-ЗА КРАТАУ

Свой 49-ы дзень народзінаў праваабаронца Аляксей Бяляцкі сустрэў за кратамі, у СІЗА на Валадарцы. Як вядома, яго абвінавачваюць ва ўхіленні ад выплаты падаткаў у асабліва буйным памеры, аднак уласным прыбыткам Аляксей Бяляцкі ўлады лічаць тым сродкі, якія выдаткаваліся міжнароднай супольнасцю на праваабарончую дзейнасць, а менавіта — на выплату штрафаў, дапамогу сем'ям рэпрэсаваных, юрыдычнай кансультацыі, распаўсюджвання інфармацыі аб парушэннях правоў чалавека і г.д.

Аляксей БЯЛЯЦКІ

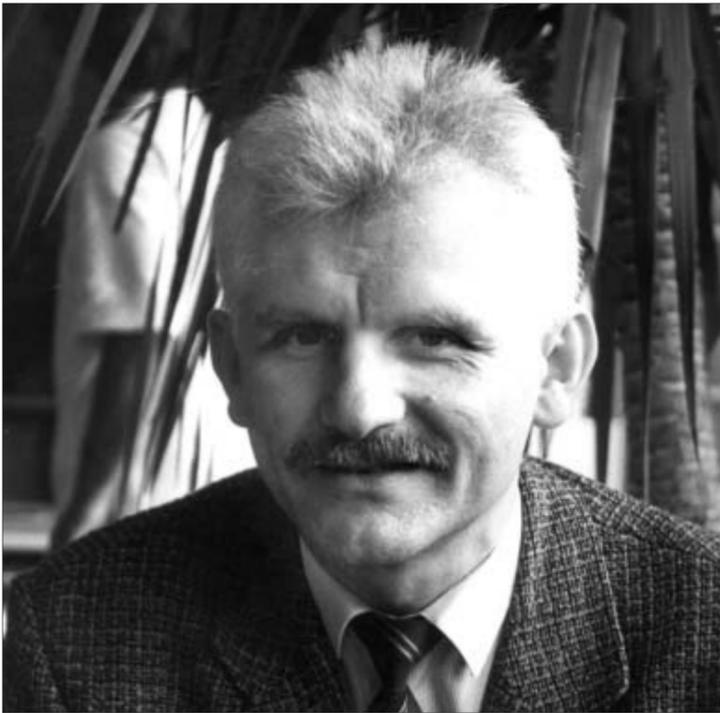
Халоднае крыло над маладымі галовамі

Спадзяюся на памяць...

Дарагая Алена! Згадаю найбольш востры момант у маім жыцці. Ён набраўся даволі нямаля, калі я мог апынуцца ці апынуцца за кратамі. Некаторыя з іх былі звязаны з падзеямі, якія ўжо сталіся значнымі ці менш значнымі вехамі нашай гісторыі, а некаторыя засталіся, адно, памяткамі майго жыцця. Я не магу зараз паглядзець адпаведных дакументаў, пагартаць перыёдыку даінтэрнэнтаўскай пары ці, ўрэшце, зайсці ў інтэрнэт, каб удакладніць неабходныя даты і больш дакладна прапісаць падзеі, якія я згадаваў.

Мы — не адныя

У 1983 годзе, дзевяці позній вясною, прыбег да нас у 61-ю кватэру гомельскага інтэрната кватэрнага тыпу, дзе жылі і вучыліся тады ва ўніверсітэце я і Эдзік Акулін, вяртлявы, як руды, Сяргук Сяс. Мы былі тады ўжо на чацвёртым курсе і жылі разам з чатырма гісторыкамі-першакурснікамі і адным эканамістам. А Сяргук пасля ўвайшоў працаваць грузчыкам на кандытарскай фабрыцы "Спартак", якая месцілася насупраць нашага інтэрната, на другім баку вуліцы Савецкай.

зайшоў у тэлефонную будку патэлефанаваць, а там ручкаю напісана: "Жыве Беларусь!" Я напачатку не паверыў яму. Не можа быць, каб у нашым цэлым зрусіфікаваным Гомелі, дзе непадкантрольнае камуністамі беларускае жыццё ў асноўным і вярталася вакол нашага асяродку, знайшоўся яшчэ хтосьці, хто ведаў, ШТО ГЭТА ТАКОЕ — "Жыве Беларусь!". Напісаць такое ў тагачасным Гомелі было раўназначна дыверсіі. Адна справа — патаемна раздрукоўваць з фотастужак, узятых у Вінцук Вячоркі і прывезеных мной з Мінска, здымкі, на якіх былі працы Міколы Ермаловіча, ці Ігната Абдзіраловіча, ці заходне-беларускае часопісы 30-х гадоў "Шлях моладзі" і "Калоссе", і даваць іх пачытаць знаёмым студэнтам, іншая справа — выйсці вольна і адкрыта напісаць: "Жыве Беларусь!". Але яшчэ больш моцна мяне ўзрадзіла тое, што ў Гомелі знайшоўся яшчэ хтосьці, хто жыў на адной з нашых хвалі.

Было ў гэтую нашу беларускую хату прыбег з ашалелымі вачыма і з заклапочаным, трохі блізнаватым выразам на ледзяным твары наш сябра Сяргук Сяс. Усхваляваным, пераэкачваючымся голасам ён сказаў: "Я

Воля — не тое, што рукі развяжучь, зменяць на большую клетку малую, Воля — не тое што "вольны ты" — скажучь. Воля — то воля, якую адчую.

Ларыса Геніюш, 1940.

напісаць чароўныя і запаветныя словы. Урэшце спыніліся на драўлянай лясвіцы, якая сыходзіла з высокага парку на бераг Сожа. Сходы былі высокія, з паранчамі, яны перабіраліся драўлянымі пляцоўкамі для адпачынку. Мы пачалі з долу, падмаючыся ўгору, аблісваючы прыступкі і пляцоўкі чырвонай гуашшю: "Жыве Беларусь!", "Жыве Беларусь!". І толькі мы напісалі апошні лозунг, толькі склапілі свае прылады працы ў торбу, як на сцяжы, якая ішла з парку да лясвіцы, проста на нас з-за густых кустоў выйшаў міліцэйскі нарад. Сэрца ў мяне адчайна забілася, кроў прыляла да галавы. Няўжо яны заўважылі? Але ўсё абыхлошло. Міліцыянты павярнулі на іншую сцяжку і пайшлі ўздоўж стромкага берага. А мы перавялі дух.

Наступны раз мы выйшлі з Сяргуком Сясам у горад і калі інтэрната ў цэнтры Гомеля праз трафарэт на сцяне дома напырсканым надпіс "Жыве Беларусь!". Глядзелася будзённа і па-дзеля-ваму. Як быццам бы мясцовы ЖЭС напісаў указальнік у бліжэйшае бомбасховішча. А потым аказалася, што ветраны Сяргук выправаў трафарэт проста ў нас у пакоі. З гэткага самага балончыка ён набіў некалькі надпісаў, напырсканых паўсюль чырвонай эмалі — глядзелася прыгожа. "Ну ты і дундук! — адчытаў я яго. — Як жа зараз мы будзем пісаць гэтай фарбай ў горадзе?" Уся нашая канспірацыя знікла як дым.

Сустрача ў парку з міліцыянтамі і бяздумнасць Сяргука Сясам былі для мяне халодным душам. Было вядома, што любая наша вулічная лозунгавая актыўнасць, як толькі яна стане вядомай КДБ, непазбежна прывядзе да нас, бо болей на той час у горадзе было пераважна актывістаў і не было. А што было б потым, не хацелася і думаць. Я адганяў гэтыя думкі, як надакучлівых мух. Так мы спыніліся пісаць лозунгі, зноўку пераклучыліся на працу і на пошук аднадумцаў. А тыя, хто зрабіў самы першы надпіс "Жыве Беларусь!" у Гомелі, так і не знайшліся. Мы не аднойчы ў сваіх размовах вярталіся да гэткага эпизода і ўрэшце вырашылі, што гэты быў хтосьці з заездных мінуўкоў.

А ўжо значна пазней, у наш час, чытаючы кнігу Людмілы Аляксеевай пра дысідэнцкі рух у СССР, я прачытаў пра тое, што менавіта 83-ці год вылучаўся масавымі зачысткамі дысідэнтаў па ўсім Савецкім Саюзе. КДБ вырашыла назаўсёды пакончыць з дысідэнцкім рухам у СССР. І сотні, калі не тысячы інашдунцаў з Расіі, Украіны, Прыбалтыкі і Закаўказзя былі арыштаваныя, асуджаныя і пахаваны ў псіхуіхі і лагерах. Гэта быў змрочны, безнадзейны год, калі мароз талталтарызму, здавалася, на доўгія гады скаваў здаравелле цэла грамадства і наперадзе не было відаць ніякага прасвету.

Менавіта ў тыя гады адбылася апісаная мной падзея. Вось так часам нывяданне агільнай карціны дапамагае чалавеку захаваць лакальны аптымізм, не расчаравацца і не апусціць рукі. Тым не менш халоднае крыло магчымых наступстваў працягвалася над нашымі маладымі галовамі.

АФІЦЫЙНА

Будзем прасіць да 7 мільярдаў долараў

Намеснік прэм'ер-міністра Беларусі Сяргей Румас паведаміў, што 5 кастрычніка ў Мінск прыбудзе чарговая місія МВФ.

"Гэта будзе місія па постпраграмным маніторынгу, разам з тым склад місіі і пералік пытанняў, якія будзем абмяркоўваць, дазваляюць казаць пра тое, што практычна місія будзе працаваць над новай праграмай", — растлумачыў віцэ-прэм'ер.

Румас заўважыў, што сума запытаемага кредыту пакуль не можа быць названа. "Асноўным для нас з'яўляецца праграма і што ў ёй будзе запісана. Гэта прадмет сур'ёзных і працяглых перамоў. А сумы называюцца розныя: мы можам прэтэндаваць на фінансаванне ад 3 да 7 млрд долараў", — удакладніў віцэ-прэм'ер.

ПРАГНОЗ

Зараз дрэнна, будзе яшчэ горш

Спад эканомікі Беларусі ў 2012 годзе можа склаці ад 1 да 4 працэнтаў. Пра гэта гаворыць у прагнозе сацыяльна-эканамічнага развіцця, які падрыхтаваны Міністэрствам эканамічнага развіцця Расіі.

"Эканамічны рост у 2012 годзе чакаецца адмоўным, на гэты перыяд прыпадзе пік негатыўных наступстваў для беларускай эканомікі, далей будзе мяккае аднаўленне", — гаворыцца ў прагнозе, апублікаваным на афіцыйным сайце расійскага ведамства. Згодна з ім, у 2013 годзе эканоміка Беларусі можа паказаць як спад, гэтак і рост: Мінсканамразвіцця чакае тэмп росту ВВП нааціўнай краіны ў інтэрвале ад мінус 1% да плюс 2%. У 2014 годзе рост паказчыка прагназуецца на ўзроўні 2-4%.

"Эканамічны рост у 2012 годзе і наступныя гады будзе залежаць ад магчымасці фінансавання дэфіцытуў наўняўнага рахунку плацэжнага балансу, а таксама ад таго, наколькі моцна працягнецца вываз экскрэтаў і імпартаў на аслабленае абменнага курсу. Наступленне рэсурсаў ад прыватызачыі і магчымасць прыцягнення знешніх крэдытаў будучы ключавымі фактарамі для нармалізацыі сітуацыі на валютным рынку і фарміравання ўмоў для аднаўлення эканамічнага росту. Адмоўнае саўвада паўваўнаў аперальных будзе захоўвацца ў прагнозных перыяд", — зазначаецца ў дакуменце.

Фактарам, які будзе абмяжоўваць рост эканомікі, на думку спецыялістаў Мінсканамразвіцця, з'яўляецца дастаткова хуткая рэакцыя спажывецкага цен на змену абменнага курсу. Нягледзячы на спробы стрымлівання росту інфляцыі, цені ўзрастаў за першыя восем месяцаў гэтага года на 53,6%, што спыніць рост рэальных даходаў і спажывецкага попыту ў другой палове года, прагназуе расійскае міністэрства.

ЧУЛІ?

Васілевіч і Мірзаянаў педуць вучыцца за мяжу

Бяляцкі палітвязні Фёдар Мірзаянаў і Ілья Васілевіч заявілі журналістам, што з'едуць на вучобу за межы краіны.

Фёдар Мірзаянаў патлумачыў, што тым, хто яго арыштоўваў і пасадзіў у турму, засталася на сваіх пасадах і, праўдападобна, не будучы пакараным. Таму, маўляў, застаецца небяспэка.

Ілья Васілевіч кажа, што глыбока зняважаны парушэннем правоў чалавека ў Беларусі. "Я не адчуваю ў гэтых умовах сябе вольным і ў бяспэцы. У любы момант на любога чалавека моцць сфальсіфікаваць справу і пасадзіць у турму. У калоніях такіх людзей шмат", — заявіў Васілевіч. Васілевіч і Мірзаянаў заявілі, што пасля вучобы яны вернуцца ў краіну.

ПРОДОЛЖЕНИЕ ТЕМЫ

«Раньше я получала компенсацию около 360 тысяч рублей, а сейчас — 200. Скажите, кто согласится быть донором?!»

В одном из минувших номеров мы рассказали о том, что в Беларуси наблюдается дефицит крови. Публикация вызвала широкий резонанс. Донор со стажем Наталья Трухан позвонила в редакцию и предложила, как говорят, изнутри посмотреть на проблему.

— Дефицит крови возник не вдруг, — рассказала Наталья Чеславовна. — В июне было принято постановление Совета Министров "О некоторых вопросах, связанных с донорством крови и ее компонентов", которое установило новые доплаты за сдачу крови. И тут же уменьшился поток доноров, готовых сдавать кровь. Я могу судить по своим коллегам. Доноры — как одна семья, мы знаем друг друга в лицо. И в центре, где я сдаю кровь, доноров стало меньше именно после этого постановления. Врачи говорили, что, мол, лето, сезонный спад, потом ситуация выправится. Но доноры все равно отказываются сдавать кровь. И думаю, что 90 процентов причин возникшего в стране дефицита крови называют одну: доноры лишили доплат за сдачу крови.

То, что платят сейчас, — смешные деньги. Я, например, донор плазмы. За одну кровосдачу получаю в среднем 100—114 тысяч, это с учетом того, что отказываюсь от питания. Плазму сдаю два раза в месяц. Значит, в среднем компенсация в месяц составляет 200 тысяч. А до постановления Совета министров получала около 360 тысяч. И раньше это было 100 долларов. А это сегодня 200 тысяч на фоне девальвации и роста цен? 35 долларов. Скажите, кто согласится быть донором за такую компенсацию? За эти деньги я не могу себе позволить нормальное питание, что для донора обязательно. Донор — не обычный человек, он должен вести здоровый образ жизни, полноценно питаться, принимать препараты железа и кальция.

Компенсация сократилась потому, что за два отгула, которые может взять донор в день сдачи крови и на следующий день, ему не сохраняется зарплата, оплачивается только прибавка, исходя из среднего заработка. А раньше помимо этой доплаты сохранялся еще и зарплата, когда человек был в отгуле. Кроме того, сегодня помимо того, что компенсация сократилась, стало очень явным разделение доноров по социальному статусу. Потому что за одну и ту же кровь рабочий и начальник отдела получают разную доплату — у них-то зарплаты разные.

Чинovníки, видимо, решили, что исправят ситуацию с донорской кровью за счет студента. По новому закону, доплата за сдачу крови в размере одной базовой величины теперь могут получать все студенты, раннее только студенты дневной формы обучения государственных вузов. Возможно, та сумма, которую студент в итоге получит за одну сдачу крови, а это 65 тысяч, — для студента деньги. Но сдавать кровь можно только один раз в два месяца. Кроме того, врачи говорят, что спонтанные доноры — это не решение про-

блемы, в такой крови всегда выявляется очень много брака. Любое государство заинтересовано в кадровых донорах. Во всем мире к донорам относятся уважительно. Если ты донор — значит, ты здоров, в таком работнике заинтересован работодатель. Там быть здоровым престижно.

— Но в европейских странах доноры не получают денежную компенсацию за сдачу крови...

— Да, действительно, Всемирная организация здравоохранения в своих рекомендациях настаивает, что донорство должно быть добровольным, безвозмездным. И высококоразвитые европейские страны, а также США, Канада прислушались к советам ВОЗ. В этих странах кровь сдается бесплатно. Но это не значит, что донором государство не поощряет. Там для доноров предусмотрены социальные льготы, преференции — в зависимости от страны или региона в этой стране.

Белорусские доноры тоже все время говорят о том, что в нашей стране надо менять подходы к донорству. Надо воспитывать кадровых доноров. И, возможно, создавать для них определенные льготы, а не платить компенсацию. Например, предоставлять бесплатный проезд в общественном транспорте или льготы при квартплате. Кроме того, донорство надо рекламировать, объяснять, почему важно сдавать кровь, говорить о солидарности, о том, что завтра донорская кровь может понадобиться тебе, твоим родным, близким.

— Но у нас сохранились льготы для почетных доноров...

— Для почетных — да. Самая существенная льгота — 10%-ная прибавка к пенсии. Чтобы стать почетным донором, кровь надо сдать 40 раз. Мужчина может сдавать кровь только 4 раза в год, а женщина — 5. Я знаю случаи, когда в погоне за тем, чтобы стать почетным донором, человек не хватало одной кровосдачи. Скрыв от врачей тот факт, что он перенес сердечное заболевание, человек пошел сдавать кровь и спустя несколько минут после забора крови умер.

То есть я хочу сказать, что человеком не должно диктовать желание сдавать кровь за деньги. Надо уходить от такой модели. Но и заинтересованность должна быть, ее обязательно стимулировать государством.

Система здравоохранения всегда должна иметь запасы донорской крови, без которой медицина не может существовать. На мой взгляд, разумнее, чтобы это были не денежные компенсации, а социальные льготы. И доноры, к слову, обрашались со своими предложениями в Министерство здравоохранения.

Ольга ГРИНЕВИЦКАЯ.

ФАКТ И КОММЕНТАРИЙ

Разбой в детском саду

По поводу этого дикого происшествия, как оказалось, есть что сказать жене экс-кандидата в президенты, журналистке Ирине ХАЛИП:

— Когда меня в зале суда освободили из-под ареста, многие знакомые начали спрашивать: "А Дана теперь пойдешь в детский сад?" Я всем отвечала одно и то же: "В это гестапо он больше не пойдешь!" Он и не пошел. Зато туда пришел пьяный урод и начал избивать детей, угрожая воспитателям пневмотическим оружием.

Да-да, речь идет об одном и том же. Это в детском саду №26 24 декабря заведующая Лилиана Стрельская проявляла недюжинную бдительность и с помощью педагогов и нянечек перекрывала все выходы из детского сада, чтобы — Боже упаси! — моего сына не увели из цеплюк рук государства бабушка и дедушка. И это она же предоставила пьяному уроду полную свободу действий — войти на

территорию детского сада и начать бить малышей. С тем же успехом он мог быть не с пневмотическим оружием, а с огнестрельным. Или с гранатометом. Или с бомбой. Или это мог быть не он, а кто-то другой с целью киднеппинга. Заходите, открыто для всех! Только для родственников детей "врагов народа" все задрено наглухо.

Плевать мне на то, что чувствовала Стрельская в тот момент, когда все это началось. И речь не о ней. А о том, что сегодняшним белорусским детским сад — это такая же часть нашей преступной системы, как и все остальные госорганы. В детских садах охрана не предусмотрена. Их ворота всегда нараспашку. Детей охранять не нужно, потому что они не яв-

ляются сотрудниками Центризбиркома. Сколько штыков 19 декабря охраняли Дом правительства? Говорят, в центре города в тот вечер их было около восьми тысяч. То есть на дармоедов, которым от акции до акции решительно нечего делать, кроме как громко портить воздух, у власти деньги есть. А на то, чтобы поставить по охраннику в каждый детский сад, — нет. И никакие управления образования, министерства и прочие чиновники рассадники, куда, кстати, просто так не войдешь, ни разу не устроили скандал с требованием выделить бюджетные деньги на охрану детских садов. Потому что их воспитанники по возрасту еще далеки от БРСМ или "Белой Руси", а значит, интереса для власти не представляют.

В Партизанском РУВД Минска возбуждено уголовное дело за злостное хулиганство в отношении 37-летнего мужчины.

Как сообщили в отделе информации и общественных связей ГУВД Мингорисполкома, происшествие случилось утром. Преступник ворвался на игровую площадку детского дошкольного учреждения и начал избивать игравших там детей. Когда же воспитатели попытались вступить за них, мужчина достал из кармана пневматический пистолет и стал им угрожать. Через несколько минут эту картину заметили работники администрации детского сада и немедленно вызвали милицию. До прибытия сотрудников правоохранительных органов мужчина продолжал бегать по территории, избивая детей ногами. Как только к нему приближались воспитатели, начинал стрелять в воздух.

Сотрудники милиции задержали нападавшего. Как оказалось, ранее он был судим за убийство. Свой поступок задержанный объяснить не смог, так как находился в состоянии алкогольного опьянения. Появилась также информация, что в этом саду мужчина работал сторожем.

КАЛОНКА АЛЕСЯ НЯУВЕСЯ

Змагары

Адказваючы на пытанне, ці змогуць Расія і Беларусь стаць адзіным цэлым, Уладзімір Пуцін сказаў маладому прадстаўніку нашай краіны: "Гэта магчыма, вельмі пажадана і цалкам залежыць ад волевыяўлення беларускага народа. Змагайся за гэта!"

Натхняльніца Пуціна словы: Змагайся, маўляў, беларус, За лепшую долю, за новы Адзіны Савецкі Саюз! Нядоўга чакаў ён адказу, І на беларускай зямлі Фанаты Расіі адразу Суполкі ствараць пачалі. Рапцілі змагацца ў хайрусе "За лепшую долю": няхай Не будзе яе, Беларусі, А Севера-Западный край. Каб плён атрымалі багаты У гэтай "святой" барацьбе, Як бачыш, Расіі фанаты Намецілі планы сабе. Найперш для пастаўленай мэты Такі прадгледжваў план: Расійска трэба газетны І "тудзінскі" тэлеэкран. Карысці ад гэтага мала: І так жа паўсюль, не сакрэт, Расійскай тэлекавалі, А ў шляпках — сотні газет. Тады палічылі, што "мова" — Галоўны для іх багасць, Бо мова — народа аснова, Ляпыслаў гэтак здавец. Навекі няхай яна згане! Ды стала ўжо явай даўно, Што па-беларуску ў краіне І слова амаль не чуно.

"Хай рускія будуць ва ўладзе! — Яны не суцішвалі шал. — На кожнай дзяржаўнай пасадзе Хай будзе расійскі васал!" Дарэмна затрачвалі сілы... Няшчасная наша зямля, Бо прыядані да братаў Расіі Даўно ўжо стаяць ля руля. А нехта з фанатаў дапетрыў, Напругішчы кліпкі свае: "Расіі заводы і нетры Няхай Беларусь прадае!" Дарэмна напругвалі жылы, Прышлося ўключыць тармазы, Бо вока даўно палажылі На ўсё алігархі-тузы. Фанатаў яны не чакалі І, выбраўшы крывіцу час, Панадна аглядаюць калі, Пазрываюць хвіла на МАЗ. "Наршце, — фанаты рашылі, — Мы конча патрапім у цэль, Калі ў Беларусі грашыма Прызначыць расійскі рубель!" Дарэмна нацэлялі вока На нашу валюту-мішонь: Да явай такой недакля, Бо крывіца натоўк у каршынь. І так нам зрабілася туга (Вось-вось эканоміцы — смерць), Што лелей Манголіі туркы, Чым "зайчык" знясілены мець. Нашто ж тады ставіць задачы, Імпэт аддаваць барацьбе? Расія і так да астачы Падтрымаў ўсё нас пад сябе. Мы ходзім жа, шыра прызначаць, Даўно да яе на паклон... * * *

Выходзіць, што трэба змагацца, Каб здацца Расіі ў палон.

РОЗДУМ

Калі краінай кіруюць «кухарчыны дзеці»

Уладзімір Ленін, правадыр сусветнага пралетарыяту, дужа паважаў палеміку. Любіў ён крытыкаваць усё на свеце і ўсё, як цяпер кажучы, ставіць з ног на вушы. Аднойчы ў палемічным запале лягнуў: маўляў, у нас кіраваць дзяржавай зможа любіць кухарка. Да чаго прывяло такое кіраванне, паказаў час — Савецкі Саюз пад кіраўніцтвам Сталіна, Калініна, Варашылава, Молатава, Хрушчова, Бражнева, розных шнарбіцкіх, кунаевых, алівевых і г.д. проста разваліўся.

Ад яго застаўся адін асколак — Беларусь. У Лівне, Латвіі, Польшчы, Чэхіі, Румыніі ды іншых прыйшлі да ўлады такія змагары за незалежнасць і дабрабыт народа, як Валенса, Браўзаўскас, Прунскас, Гавел. У Беларусі ж засталася кіраваць Малафееў, Сакалоў, Камай, Дземянцей і іншыя "верныя ленінцы".

Міналі гады. У суседзях — зрухі, поспехі, пошукі, знаходкі ва ўсіх сферах жыцця. У Беларусі ж — камандна-адміністрацыйная сістэма, як пры Савецкай, калгасы да саўгасы (шыльдачкі, праўда, памяншаліся), ручная судова сістэма, паслужымныя дзяржаўныя СМІ, удуржэнне ўсяго, што не падабалася (і не падабаецца) мясцовым "кухарчын дзецям". У горшым выглядзе застой бражнеліўскай эпохі.

На службу невядома якому ладу — рынкаваму сацыялізму (?) — былі кінуты ўсе сродкі і метады: абцяганні, запўніванні, хлусня, шарлатанства, сілавая структура, дзяржапарат...

А вынік? Крах. Адна з галоўных прычын яго — дзеянні і баўдзвенні "кухарчын дзецей". За паўтара дзесяцігоддзя вельмі ж распаўсюдзіліся гэтыя племя. І як паганя яно сябе выявіла... Давайце ўзгадаем некаторыя пафамільны: Ярмашына, Жураўкова, Шэйман, Зямяталін, Зімоўскі, Навумай, Рыбакоў, Касцяц, Новікаў (Зўген) і многія дзясяткі іншых. Дзе яны, што добрага зрабілі на сваіх высокіх пасадах? Якім засталася ў памяці людзей?

Паўтара дзесяці гадоў кіраўнікі розных рангаў фактычна нічога не зрабілі ў рэфармаванні эканомікі. Рукава "авос" апанавала іх. Давалі да дэвальвацыі. Здавалася б, зрабіць вывад. Не зрабілі. У пагоні за 500-долларавай сярэдняй зарплатай нарадзілі новую дэвальвацыю — 75 працэнтаў, у 3,5 раза большую за папярэднюю. І зноў не ведаючы, як вылезці з гэтай "балоты". Улезці ўмеюць, а вылезці... Бы тыя кухарчыны нямытыя дзеці, так і ходзяць мурзаты ў спадзяванні, што і на гэты раз пранясце.

Але не праносіць. Ад 500 долараў засталася 250, а то і менш. Цэны —

жahlівыя. Прасвету ніхто не бачыць, толькі раз за разам абцягаюць, што праз месяц-паўтара ўсё наладзіцца. Аднак не наладжваецца, хаця ўжо і год блізка да завяршэння. Эканоміка — рэч сур'езная, трэба яе ведаць глыбока, разумець яе працэсы і правільна кіраваць імі. Такого не назіраецца. Ды і адкуль яно можа ўзяцца? Большасць "кухарчын дзецей" — спецыялісты сельскай гаспадаркі: аграномы, заатэхнікі, механізаатары... І як след эканоміцы не вычылі. Ды і на практыцы, працуючы ў сельскагаспадарчай вытворчасці, ім эканамічныя веды не дужа былі патрэбны. Усё — тэхніку, угнаенні, насенне і г.д. — ім давалі з райкама, абкама, Міністра і Масквы. Грошы таксама. Пасля гэтых няўмелых людзей дарваліся да кіраўніцтва дзяржавай. А дзяржавай кіраваць і калгасам — дзве вялікія розніцы. Вось і апынуліся яны ля разбітага карыта і народ каля яго пасадзілі. Хто яны?

Віцэ-прэм'ер Мясніковіч, як помніцца, абараніў доктарскую дысертацыю па тэме "рынкавая эканоміка". Здавалася б, карты ў рукі. Хутка яго прэм'ерству год, а крызіс паглыбляецца. Не прыгадоўна вядомай яго прыныпова важнай прапановы па вывадзе з сітуацыі. Акрамя адной — стварэнне не вельмі зразумелы фонд для нармалізацыі становішча ў фінансах. Аднак станючага выніку ад гэтага не відаць.

Міністр эканомікі Снапкоў таксама абцягаў плён, але час ідзе, тэрміны, абцяганні ім, скончыліся, а становішча пагаршаецца. Стаўшы галоўным банкірам, змяніўшы на пасадзе Героя Беларусі, Надзея Ермакова, як і ён, усё абцягае. Нешта слаба верыцца "высокае из провинции" (так яна сябе ахарактарызавала ў "Комсомольской правде"). Смешна, але старшыня праўлення Нацбанка, па яе прызначэнні, ніколі не мела долараў, а ёсць, сказала, краіна, дзе долары — не валюта. То, можа, забяраў іх і ў беларусы?

"Палагачнік" Рубінаў стаў ініцыятарам і выканаўцам рэфармавання школы. Доктар навуц так наламаў друо, што ў школах і сёння не дойдуч да ладу, а сам Лукашэнка заявіў, што "назрела неабходнасць вярнуць педагогічную абшчэственнасць краіны". Але яна і так не можа прайсці ў сябе пасля рубінаўскай рэформы. То, можа, лепш было б "вэржнуць" самога Рубінава? Які, дарэчы, даўным-даўно пенсіянер, а "працуе".

Нічым творчым, разумным, карысным не могуць пахваліцца і іншыя высокапастаўленыя чыноўнікі. А ўсе, больш за сотню, дэпутатаў-палагачнікаў дружна жывуць па прыняцце "адобрыямс". Я не лічыў, але не сумняваюся, што многія прынятыя імі законы не на карысць народа. Сярод іх — адмена льгот пенсіянерам, чарнобыльцам, прынятыя законы, якія служаць удуржэнню падпрэміальніцтва, зацэканню свабоды слова, мітынгаў, дэманстрацый, абмежаванню дзейнасці СМІ, палітычных партый, рухаў, таварыстваў і г.д. Куды ні кінь — усюды клін, які ўбіваюць у грамадства "кухарчыны дзеці".

Яшчэ пару характэрных прыкладаў. У час вайны "выраўноўвалі" лінію фронту. Гэта калі немцыя войскі заб'юць на якім участку савецкай уклініцца на іх, нашу тэрыторыю салідным выступам, тады часці Чырвонай Арміі бездалапажна адходзіць і з суседніх тэрыторый. Гэта тлумачылі тым, што трэба спачатку выраўняць лінію фронту, а затым удараць па ворагу. Замест таго каб паспрабаваць акружыць гітлераўцаў на выступе ды разграміць іх, "давыраўняліся" аж да Масквы.

Такім спосабам дзейнічаюць і сённяшнія наймекі. "Выраўноўваюць" цэны на прадукты з расійскімі — вышэйшымі, бо расіяне скупляюць беларускія — больш танныя. Спачатку адкрылі граніцы: вярну ў Беларусь і вывозь што хочаш, хоць сметану, хоць марынуху. А цяпер "прымаюць меры" — уводзяць у Беларусь расійскія цэны. На мой погляд, гэта поўная бязглуздасць. Замест таго каб жыць па сваіх мерках (і цэнах), улезлі ў Мытны саюз. Але ж пенсіі, стыпендыі, зарплаты ў нас істотна ніжэйшыя, чым расійскія. Чаму мы павінны цярпець? Смех: заходною мжу пільную, а на ўсходзе адкрылі аж да Ціхага акіана.

Другі прыклад. Больш як паўстагоддзя таму, пасля заканчэння БДУ, у сутыкнуўся з праблемай захоўвання бульбы зімой. З таго часу было няма ўрадавых і партыйных пастановаў аб неабходнасці будаваць сховішчы для гараднны і садавыні. Але за паўвека фактычна нічога не змянілася! Як гінула ў буртах за зіму да тэрміну ўраджаю бульбы, так і гле. Пад вяноў нават праблемы купіць яе ў магазінах унікаюць. Дайшло да таго, што другі беларускі хлеб завозіць з Афрыкі. Ці не сорам? Да чаго дажыліся пад кіраўніцтвам "кухарчын дзецей"! За аляжурскую бульбу, польскія яблыкі, кітайскі часнок плацяць амерыканскімі доларамі.

Мікалай ДЗЕЛЯНКОўСКІ, пенсіянер. Мінск.

ПОЧТА

Почему мою семью лишили 500 тысяч помощи?

О пресловутых 500 тысячах, которые заботливое государство выплатит в сентябре неработающим пенсионерам, бюджетникам, мамам, которые сидят в декрете, трубить везде. Слово реч идет не о 500 тысячах рублей, а о 500 тысячах долларов. Но для наших людей и 500 тысяч — деньги. И скажу честно, моей семье они бы не помешали. Но дело даже не в том, что жена не смогла их получить. Дело в другом: как умело наши чиновники трактуют законы, как ухитряются выкрутить их так, чтобы государству была выгода, а простому человеку — нет. Судите сами.

4 июля в нашей семье родилась дочка. Жене делали кесарево сечение. И, выписываясь из больницы, она получила билет до середины сентября, потому что роды прошли с осложнениями. Когда объявили о выплатах единовременной материальной помощи, мы решили, что имеем право получить 500 тысяч на "картошку", обещанные президентом.

Но в службе соцобеспечения Московского района Минска нам сказали, что эта матпомощь нашей семье не положена. Объяснили, что в указе президента сказано, что денежная помощь предусмотрена получателям пособий по уходу за ребенком, а не

1 сентября жена такое пособие не оформила, потому что находилась на больничном. Значит, 500 тысяч ей выплатить не могут. Но разве это справедливо? Ребенок-то у нас есть! И пособие по уходу за ребенком, которое жена получит в октябре, — это сентябрьское, за те дни, когда она не находилась на больничном.

К слову, за рождение доченьки жена получила пособие в пределах 1 миллиона 800 тысяч, в декрет ушла в мае.

Игорь КЛИМКОВИЧ. Минск.

Павел ГРОЗДОВ, житель Минска, находящийся в колонии г.Ивацевичи.

Павел ГРОЗДОВ, житель Минска, находящийся в колонии г.Ивацевичи.

Павел ГРОЗДОВ, житель Минска, находящийся в колонии г.Ивацевичи.

Павел ГРОЗДОВ, житель Минска, находящийся в колонии г.Ивацевичи.

Павел ГРОЗДОВ, житель Минска, находящийся в колонии г.Ивацевичи.

Павел ГРОЗДОВ, житель Минска, находящийся в колонии г.Ивацевичи.

Павел ГРОЗДОВ, житель Минска, находящийся в колонии г.Ивацевичи.

Павел ГРОЗДОВ, житель Минска, находящийся в колонии г.Ивацевичи.

Павел ГРОЗДОВ, житель Минска, находящийся в колонии г.Ивацевичи.

Павел ГРОЗДОВ, житель Минска, находящийся в колонии г.Ивацевичи.

Павел ГРОЗДОВ, житель Минска, находящийся в колонии г.Ивацевичи.

Павел ГРОЗДОВ, житель Минска, находящийся в колонии г.Ивацевичи.

Павел ГРОЗДОВ, житель Минска, находящийся в колонии г.Ивацевичи.

Павел ГРОЗДОВ, житель Минска, находящийся в колонии г.Ивацевичи.

Павел ГРОЗДОВ, житель Минска, находящийся в колонии г.Ивацевичи.

Павел ГРОЗДОВ, житель Минска, находящийся в колонии г.Ивацевичи.

Павел ГРОЗДОВ, житель Минска, находящийся в колонии г.Ивацевичи.

Павел ГРОЗДОВ, житель Минска, находящийся в колонии г.Ивацевичи.

Павел ГРОЗДОВ, житель Минска, находящийся в колонии г.Ивацевичи.

Павел ГРОЗДОВ, житель Минска, находящийся в колонии г.Ивацевичи.

Павел ГРОЗДОВ, житель Минска, находящийся в колонии г.Ивацевичи.

Павел ГРОЗДОВ, житель Минска, находящийся в колонии г.Ивацевичи.

Павел ГРОЗДОВ, житель Минска, находящийся в колонии г.Ивацевичи.

Павел ГРОЗДОВ, житель Минска, находящийся в колонии г.Ивацевичи.

Павел ГРОЗДОВ, житель Минска, находящийся в колонии г.Ивацевичи.

Павел ГРОЗДОВ, житель Минска, находящийся в колонии г.Ивацевичи.

Павел ГРОЗДОВ, житель Минска, находящийся в колонии г.Ивацевичи.

Павел ГРОЗДОВ, житель Минска, находящийся в колонии г.Ивацевичи.

Павел ГРОЗДОВ, житель Минска, находящийся в колонии г.Ивацевичи.

Павел ГРОЗДОВ, житель Минска, находящийся в колонии г.Ивацевичи.

БОЛЬНАЯ ТЕМА

Здравствуйте, уважаемая редакция газеты "Народная Воля"! Огромное спасибо вам и автору статей "Он стал для меня примером" и "Не карать, а спасать". Их написал Вадим Филонюк. Ему 31 год. И я рада, что у него такие мудрые мысли. Своего сына я похоронила, когда ему было 30 лет. Высылаю в редакцию статью, которую сын написал по моей просьбе в 2003 году. Она созвучна с рассказом Вадима. Хочу, чтобы была польза от его рассказа, потому что это писал человек, ощутивший на себе эту беду — наркотики.

Валентина ПОЖИЛОВА, г.Светлогорск.

Запретами проблему не решить

Сразу после прекращения этот сон мучил каждую ночь. Теперь — паразит в год. Но ведь не исчезло же это прошлое из подсознания! Зря лезть надежды родители, отpravляя детей на лечение в наркологическое отделение. Это всего лишь отсрочка на короткое время. Видели бы они своих "деток", прямиком из поезда бегущих на "точку" после курса лечения. С ужасом вспоминаю то время, когда, не встав еще с постели, думал о том, где достать деньги. Просто для того, чтобы чувствовать себя как обычный человек. Так цените же, люди, то, чему не придаете значения. В стадии эпизодического употребления наркотические вещества способствуют уходу в другую реальность, подальше от житейских забот. Но чем чаще уходится от объективной реальности, тем труднее в нее вернуться. Как автомобилью требуется для движения топливо, так и наркоман не способен на полноценные действия без инъекции. Тем не менее следуют отметить, что все-таки наркомания — это болезнь. Равно как и алкоголизм. Употребление наркотиков нынче не преследуются. Но как можно употребить наркотики, не совершая следующих действий: приобретение, изготовле-

РЕЗОНАНС

Старикам — все худшее?

Прочла статью "Аднай" Леонарды Юргилевич, которая меня потрясла. Трудно себе представить, чтобы родная дочь так относилась к матери! И неудивительно, что и внук, имея перед собой подобный пример, также относится к своей бабушке. Да еще и родная сестра оказалась не лучше...

Господи, куда мы идем, если жестокость к человеку стала уже нормой жизни: когда самые близкие и родные люди становятся врагами? И сколько у нас в стране таких вот бесприютных одиноких стариков, не нужных ни своим родным, ни государству? И что за жизнь у них в домах-интернатах, когда они знают, что родные дети отказались от них? Почему государство, в отличие от постоянно идущей рекламы о помощи детям, не просит помощи для тех, кто в этих интернатах живет? Почему-то эти учреждения находятся, как правило, в глубинке — подальше от глаз людских. У нас давно процветает лозунг: "Все лучшее — детям!" А что остается старикам? Все худшее! Ведь не секрет, что многие из них одинокие, с малыми пенсиями, живут при нынешних ценах буквально впролом, так как символические добавки к пенсиям не успевают за ростом цен.

Недавно принято решение о бесплатном проезде для студентов, хотя многие из них состоятельные и приезжают в вузы на дорогих иномарках. Но пенсионеры почему-то льготный проезд не заслужили, в отличие от тех, кто живет в Москве и Киеве, где для них проезд бесплатный. Уверена, что когда власть покажет такой пример отношению к старикам, то для многих граждан подобное отношение — пример для подражания. И не дай Бог, чтобы этот "дурной пример" оказался заразительным! Розалия РУБИНЧИК, пенсионерка. Минск.

ДЕЛА ЖИТЕЙСКИЕ

Опять не повезло

9 сентября сего года отправился я за покупками в магазин PRESTON на улице Лобанка, 94. Магазин почти без покупателей, несколько человек ходят от витрины к витрине, рассматривают цены, мало кто что покупает. У секции с сахаром — толпа, покупатель отовариваются. Никакого ажиотажа, бери, сколько хочешь, всем хватает. Стоимость сахара за килограмм — 5000. Спрашиваю у знакомого покупателя: почему опять сахар идет нарасхват? "С завтрашнего дня будет подорожание на 20%", — ответила она. Пошел советовать с женой: может, и нам взять про запас? Решили взять десятикилограммовую упаковку. Вернулся в магазин, а там — ни одного покупателя за сахаром. Я беру упаковку и испытываю удовольствие, что на этот раз вовремя успел отовариться. Подхожу к кассе, а кассирша говорит: "60.000 рублей". Я ей говорю, что у меня 10 кг по цене 5000 за кг. Она мне поясняет, что со второй половины сегодняшнего дня, стоимость сахара — 6000 рублей. Ничего не соображая, пришлось рассчитаться по новой цене. Пришел домой в подавленном состоянии, объяснил с женой. А она мне с ходу: "Неси обратно, тебе бы, чтобы вернули 10.000, или пусть дадут еще 2 кг — не меняются цены с половиной дня". И пошел я отоваривать переоплаченные 10.000 рублей. По пути

зашел к той знакомой покупательнице, которая три часа назад покупала здесь сахар по 5000 рублей за кг. К счастью, чек у нее сохранился. Разговор с администратором. Спрашиваю у нее: "Почему у меня за 10 кг взяли 60.000 рублей, ведь подорожание должно быть только с завтрашнего дня?" — "Нам поступило указание". "От кого?" — спрашиваю. Ответа нет. "Верните мне деньги или возместите сахаром", — настаиваю я. Ничего не добившись, попросил книгу жалоб. После всяких отговорок книгу все же дали и тут же пояснили, что писать жалобу сегодня уже поздно, так как страница была повышена цена на сахар с 9.09.2011 г. уже исписана, а следующая, на завтрашний день, 10.09.2011 г., уже озвучена правдой этой датой, хотя до конца рабочего дня оставалось почти пять часов. Предложили написать свои претензии, замечания, жалобы на отдельном листочке. "И что же вы будете делать с этим листочком?" — спросил я у администратора, глядя с улыбкой ей в глаза. "Ответ вам пришлем". "Нет уж, давайте я напишу на странице за 9.09.2011 г., вот здесь, на кромошке". "А что вы хотите написать?" — вижу администратор начинает нервничать.

Александр Эдуардович БАРАКСа. Минск.

ИЗ-ЗА РЕШЕТКИ

Не пора ли объявить амнистию?

В нашей стране огромное количество лишенных свободы граждан, в отношении которых судами также установлена вина в различных преступлениях. Эти осужденные не были на Площади 19 декабря 2010 года, но многих из них не меньше жут дома родные и близкие. Не пора ли проводить амнистию? Павел ГРОЗДОВ, житель Минска, находящийся в колонии г.Ивацевичи.

ОТ РЕДАКЦИИ

Последняя амнистия проходила в Беларуси в 2009 году и была приурочена к 65-летию Победы. Впрочем, в Беларуси проводились амнистии и без привязки к датам. По сведениям редакции, сегодня за проведение амнистии выступают многие представители правоохранительных органов. Но пока мешает политика, ведь тогда всех "политических" надо освободить. А вопрос этот — переговорный.

ПЛАНЕТА

Клаўнада

Уладзімір Пуцін будзе бала-тавацца на пост прэзідэнта Расіі. Прапанову, ад якой не адмаўляюцца, фармальна зрабіў прэзідэнт Расіі Дамітрый Мядзведзев у э'ездзе партыі "Адзіная Расія". Пуцін пагадзіўся стаць прэзідэнтам і прапанаваў Мядзведзеву пост прэм'ер-міністра.

Тое, што адбываецца ў расійскай уладзе, эксперты называюць адным словам: "Клаўнада". Але, нягледзячы на тое, што першыя асобы толькі мяняюцца крэсламі, усё прагназуюць сур'ёзныя змены ў суседняй краіне. Адны эксперты гавораць пра значныя канстытуцыйныя змены і магчымы пераход ад прэзідэнцкай рэспублікі да парламенцкай (па прыкладзе Германіі, дзе канцлер мацнейшы за прэзідэнта). Другія — пра сур'ёзныя кадравыя змены ў другім эшалоне — урадзе і рэгіянальным кіраўніцтвах. Дарэчы, Аляксей Кудрын ужо адмовіўся ўвайсці ва ўрад Мядзведзева.

Найбагацейшыя ў свеце

Міжнародны валютны фонд прызнаў Катар самай багатай краінай у свеце ў 2010 годзе. Па даных фонду, ВУП на душу насельніцтва ў Катары складае 88.222 долары. На другое месца апусціўся Люксембург — там ВУП на душу насельніцтва роўны 81.466 долараў.

Катар амаль у два разы багацейшы за ЗША, краіну з самай вялікай эканомікай, дзе ВУП на душу насельніцтва склаў 46.860 амерыканскіх "рублёў". Па даных МВФ, да 2016 года ВУП на душу насельніцтва ў Катары можа дасягнуць астранамічнай сумы — 111.963 долары, што дазволіць гэтай краіне па-ранейшаму заставацца на першым месцы.

Жаночая рэвалюцыя ў самай кансерватыўнай краіне

Жанчынам у Саудаўскай Аравіі дадуць значныя палітычныя правы. Ужо праз год насельніцтва гэтай краіны змогуць балатавацца ў савет Шуры і прымаць удзел у муніцыпальных выбарах.

Кароль Саудаўскай Аравіі Абдаль Азіз заявіў, што не хоча маргіналізацыі ролі жанчыны ў сучасным грамадстве. Раішэнне было прынятае ў час перамоў з высокапастаўленымі прадстаўнікамі мусульманскага духавенства, перадае BBC.

Гэтая падзея вельмі нечаканая для такой кансерватыўнай дзяржавы. На сёння тамтэйшыя жанчыны нават не маюць права садзіцца за руль.

Апошняя карыда

Больш за 20 тысяч глядачоў сабралася ў нядзелю на арэне Monumenta ў Барселоне, каб паглядзець на апошні бой быкоў у гісторыі Каталоніі.

Квітка на прадстаўленне з удзелам лепшых каталонскіх матадораў, у тым ліку легендарнага Хасэ Томаса, былі раскуплены ў лічаныя хвіліны, а пасля гэтага з'явіліся на чорным рынку па завоблачных цэнах, якія дасягалі паўтары тысячы еўра.

У ліпені мінулага года парламент Каталоніі прыняў раішэнне забараніць карыду на ўсёй тэрыторыі рэгіёна з 1 студзеня 2012 года. Закон быў прыняты пасля таго, як абаронцы жывёл сабралі 180 тысяч подпісаў супраць карыды.

Абаронцы жывёл называюць карыду жорсткім спектаклем, які выступае краіну "ў дзікунскім вобразе перад усім светам". Каталонія стала першым іспанскім рэгіёнам, дзе забаранілі карыду.

ПЕРСОНА

Самым уважваемым чалавеком у свеце прызналі Манделу

Першым чорнакожым прэзідэнтам Южно-Афрыканскай Рэспублікі, вядомым борца за права чалавека Нельсон Мандела прызнан самым уважваемым чалавеком у свеце. Об этом свидетельствуют результаты опроса международной организации Reputation Institute, в котором приняли участие более 51 тысячи человек из 25 стран мира.

Участником опроса предлагалось выразить по 100-бальной шкале свое восхищение, любовь, уважение и доверие к публичным персонам (политикам, спортсменам, бизнесменам). В результате 78,5% опрошенных выказали свои симпатии Нельсону Манделе.

На второй строчке в рейтинге оказался швейцарский теннисист Роджер Федерер, известный помимо своих спортивных побед благотворительной деятельностью. В его поддержку высказались 72,1% респондентов. На третьем месте с 71,7% голосов расположился миллиардер, один из основателей компании Microsoft Билл Гейтс, который также активно занимается благотворительностью.

САММИТ

Ярмарка тшеславия

Нью-Йорк на минувшей неделе вновь стал "городом президентов". Здесь 21 сентября в штаб-квартире ООН в рамках 66-й сессии Генеральной Ассамблеи ООН открылась традиционная общеполитическая дискуссия с участием глав государств, глав правительств и министров иностранных дел.

Александра Лукашенко на этом мероприятии не было. В последний раз белорусский лидер побывал на такой сессии в 2005 году, выступил с разгромной речью в адрес США, и теперь на подобных мероприятиях его заменяет министр иностранных дел. Хотя визовые санкции США на поездки в ООН не распространяются. В США Александр Лукашенко ехать не может, а в штаб-квартиру ООН — может. Но, видимо, не хочет. Хотя это прекрасная возможность пообщаться даже с теми коллегами, которых видел только по телевизору. Например, с президентом Бразилии Дилмой Русеф, которая впервые была на этом мероприятии и выступала первой. Беларусь, кстати, неоднократно заявляла, что на огромный бразильский рынок у нас больше силы.

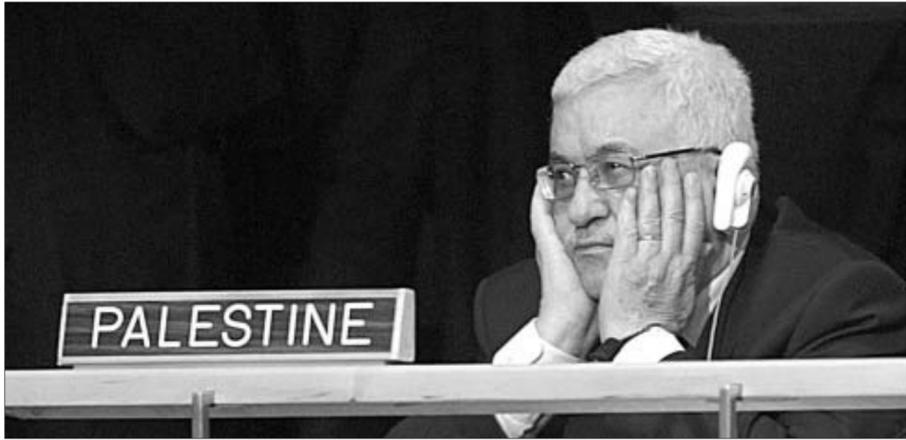
Главный скандал на генассамблее спровоцировал президент Ирана Махмуд Ахмадинежад, традиционно воспользовавшийся трибуной ООН для критики США и Запада в целом.

В частности, глава исламской республики публично усомнился в том, что баши Всемирного торгового центра могли упасть 11 сентября 2001 года из-за того, что в них врезались самолеты. А США, подчеркнул он, воспользовались "загадочными событиями 11 сентября" в собственных интересах для развязывания войн и доминирования на Ближнем Востоке.

Досталось от президента Ирана и НАТО, которое, по его мнению, занимается наркотикизмом в Афганистане, пока весь Запад в целом провоцирует мировые финансовые кризисы, войны, катастрофы и нищету в развивающихся странах.

Во время выступления иранского президента делегации США и еще примерно 30 стран, включая дипломатов из Евросоюза, демонстративно покинули зал заседаний. Не исключено, что Александр Лукашенко, который традиционно высказывался в духе Ахмадинежада, именно поэтому и не ездит в ООН: ну не нравится ему выступать перед пустой аудиторией.

На Ахмадинежада, в свою очередь, обрушился премьер-министр Великобрита-

нии Дэвид Кэмерон, для которого это выступление также было дебютом в ООН.

"Он (Ахмадинежад) не напомнил нам, что притит страной, в которой, может, и существует что-то вроде выборов, но где подавляется свобода слова, делается все возможное для контроля над СМИ, где жестко расправляются с демонстрантами и подвергают пыткам тех, кто сражается за лучшее будущее", — заявил Кэмерон.

И так слово за слово — каждый о своем.

О чем еще говорили лидеры государств?

Не удержался от критики и премьер-министр Турции Тайип Эрдоган, потребовавший от ООН ввести международные санкции против "агрессивного сионист-

ского режима", а также "восстановить справедливость в отношении погибших от сионистов граждан Турции", направившихся на прорыв блокады сектора Газа в составе "флотилии свободы".

Президент Грузии Михаил Саакашвили обвинил Россию. Помимо обвинений в "окупации грузинской территории" Саакашвили заявил, что Россия "вместо диалога напрямую организует и контролирует теракты и атаки, совершаемые различными международными игроками". "Холодная война закончилась, но эмбарго, шантажи и жестокий диктат все еще используются против Украины, Молдовы и Беларуси", — сказал грузинский лидер на прекращенном английском.

Президент Боливии Эво Моралес назвал Совет безопасности ООН Советом ненадежности и заступился за Муммара Каддафи...

Из невысказанного интересно следующее: не состоялась встреча президентов Украины и Франции Виктора Януковича и Николая Саркози.

Как сообщили источники во французских дипкругах, Янукович направил запрос об организации двусторонних переговоров, но на встрече с Януковичем вместо Саркози был прислан министр иностранных дел Ален Жюппе. И, как говорится, шерше ля фам — ищите женщину. Причина — в недовольстве Европеем, как Янукович поступил с Юлией Тимошенко, которая остается под арестом.

Сложно сказать, даст ли ассамблея какой-то конкретный результат, но то, что экспертам и аналитикам она дала темы для обсуждения на много месяцев вперед, — факт бесспорный.

Игорь МОРОЗОВ.

БОЛЬШАЯ ПОЛИТИКА

Палестина подала заявку в ООН на признание независимости

Руководство Палестинской национальной администрации подало заявку на вступление в Организацию Объединенных Наций. Эксперты сходятся во мнении, что вряд ли независимость Палестины сейчас будет признана, но признают, что такая дипломатическая атака на Израиль достаточно эффективна.

Поначалу планировалось, что палестинцы будут требовать быстрого и даже немедленного рассмотрения своей заявки. Но в последний момент они изменили свои планы. Руководство Палестинской автономии выразило готовность дать Совету Безопасности ООН некоторое время "на размышление".

Эксперты полагают, что изменение по-

зиции Палестины напрямую обусловлено жесткой негативной реакцией Вашингтона, заявившего о готовности наложить вето на признание независимости Палестины. Об этом намерении заявил президент США Барак Обама, проведший встречу с лидером Палестинской национальной администрации Махмудом Аббасом. По словам американского лидера, Израиль и Палестина прежде всего должны урегулировать свои противоречия за столом переговоров.

"Мир между народами нельзя прописать в резолюции ООН. Если бы все было так просто, это давно бы сделали", — подчеркнул Барак Обама.

Кстати, о готовности России поддержать вступление Палестины в ООН за-

явил министр иностранных дел РФ Сергей Лавров.

Если говорить о белорусской позиции по этому вопросу, то накануне встречи главы Палестинской администрации Махмуда Аббаса с генсеком ООН Па Ги Мунем посол Палестины в Беларуси Халед Арикат даже выразил публично признательность Беларуси за поддержку и солидарность.

"Палестина, как и все страны мира, имеет полное право быть суверенным, независимым государством на основе международного права и многочисленных решений и резолюций, поэтому палестинцы продолжают надеяться на торжество справедливости признание Го-

сударства Палестина 194-м полноправным членом ООН", — сказал Арикат.

Он отметил, что в случае, если Совет Безопасности отклонит обращение, то Палестина намерена обратиться непосредственно к Генассамблее ООН. По его словам, есть страны, которые уже ясно дали понять, что поддержат Палестину. "Мы верим в своих друзей, в том числе и в Беларусь, которая всегда выражала свою поддержку нам", — подчеркнула Арикат.

Напомним, Палестина хочет добиться признания независимости страны, так как после этого Израиль будет значительно сложнее проводить любые военные операции на территориях Западного берега реки Иордан и сектора Газа.

ВПЕЧАТЛЕНИЯ

Как живет российская глубинка

Так уж получилось, что в Российской Федерации я не был уже лет восемь. А тут представился случай посетить Ханты-Мансийский автономный округ, находящийся в Западной Сибири. С одной стороны, пугала суровость природных условий в этом далеком от Беларуси крае и те ужасы, которые рассказывает белорусская государственная пропагандистская машина о жизни в глубинке Российской Федерации, а с другой стороны, влекла страсть к путешествиям и возможность открыть что-то новое для себя.

В действительности был впечатлен и приятно удивлен. Братья-славяне из России после посещения Беларуси удивляются, как все чисто в Минске, какие у нас хорошие дороги, не чета их родным. Мол, "бацька" молодец, а у них такого нет. В свою очередь я всегда удивлялся, какое отношение к чистоте в городах имеет А.Г.Лукашенко. Да и к относительно качественным дорогам в Беларуси тоже. Сколько помню, еще задолго до того, как в Минске прописалась семья Лукашенко, наша столица отличалась чистотой улиц. А за дороги относительно взялись еще в 70-е годы прошлого века. К чему это? Да к тому, что и в России есть регионы с довольно качественными дорогами и чистыми уютными городами. И уж точно от президента это не зависит.

В течение десяти дней побывал в трех городах Ханты-Мансийского автономного округа, или, как его еще называют, — Югра: в самой столице округа Ханты-Мансийске, Когалыме и Лангепасе.

Сам автономный округ больше Беларуси. Например, от столицы округа до города Когалым — 500 километров, до Лангепаса — около 450. Широки сибирские просторы. До-

бирался до этих городов на автомобиле. Так вот, скажу я вам, по качеству дороги между городами ничем не уступают белорусским, а иногда и превосходят. А в самих городах уж точно получше будет, чем в белорусских.

По численности населения эти три сибирских города оказались бы в двадцатке самых крупных городов Беларуси. А вот по качеству жизни значительно их превосходят. Все они уютные, чистые и компактные. Даже как-то во все это и не верится.

Остановилось более подробно на городе Лангепасе. В переводе на русский язык это название означает "Белычьи угодья". Действительно, вокруг города тайга, богатая клюквой, брусничкой, грибами и живностью. Много белок, лис, медведей. В самом городе живет около 25 тысяч человек. Город молодой, в сентябре отметил свое 25-летие. Да и средний возраст населения составляет всего 33 года. В городе, в принципе, созданы все условия для жизни. Школы, детские сады, больницы, поликлиника, магазины, рынки. Для досуга есть кинотеатры, крытый каток и футбольный манеж, бассейн, спортив-

ные залы с тренажерами. Есть чем занять детей после школы, функционируют всевозможные кружки и спортивные секции, музыкальная и художественная школы.

Преступности в городе практически нет, и родители не боятся отпускать детей одного на улицу. За неделю пребывания не видел ни одного полицейского. Благоустроенные дворы с заасфальтированными подъездами к домам, прекрасные детские площадки, чистые подъезды. Никто не боится оставлять в подъездах детские коляски и велосипеды.

Цены в магазинах выше, чем в Минске, но не намного. А вот зарплаты значительно выше. Например, учителя получают в среднем около 1300 долларов США в рублевом эквиваленте, врачи — 1500, продавцы — около 800. У уже не говорю о работниках нефтегазовой отрасли.

Есть, конечно, у лангепасцев и свои проблемы. Если в городе созданы все условия для молодых семей и их детей, то после окончания колледжей, вузов возникают проблемы трудоустройства молодых специалистов. Постоянно проводимые реструктуризации и оптимиза-

ции предприятий нефтегазовой отрасли вызывают у сотрудников некоторую озабоченность по поводу своего будущего. Беспоконный рост цен, впрочем, как и везде. В общем, большинство жителей Лангепаса беспокоит не как прокормить свою семью, а как еще более увеличить свой достаток, удовлетворить свои растущие потребности. Да и местная власть старается оперативно решать проблемы горожан. За последние несколько лет большинство горожан, проживающих в деревянных ветхих домах, построенных в семидесятые годы, уже переселено в новое комфортабельное жилье. И в ближайшие два года обещают переселить всех остальных. Модернизируются поликлиника и больница, оснащаются новейшим оборудованием. Создают условия для создания новых рабочих мест в городе.

Оказывается, могут и в России заботиться о своих гражданах и постоянно повышать уровень комфортабельности их жизни.

Александр ЦЫНКЕВИЧ, собственный корреспондент "Народной Воли".

Стоп-сигнал

Вильнюс плануе забараніць уезд у Літву 18 беларускім службовым асобам, якія звязаны з пераследам беларускага праваабарончага цэнтра "Вясна" і яго кіраўнікоў.

Пра гэта паведаміла прэс-служба МЗС суседняй краіны. Прозвішчы і пасады чыноўнікаў не называюцца. На аснове дзеючых законаў, з адпаведнай просьбай МЗС ужо звярнуўся ў Дэпартамент міграцыі.

Як паведаміла прэс-служба МЗС суседняй краіны, сама звярнулася да іншых судзячых ЕС з заклікам разгледзець магчымыясь унясення згаданых службовых асоб у свае спісы непажаданых грамадзян.

ЮКОС выйграў у Расіі

Еўрапейскі суд па правах чалавека абвясціў раішэнне па справе "ЮКОС супраць РФ". Прэтэнзіі да расійскай дзяржавы прызнаны законнымі.

Судовае разбіральніцтва па справе ЮКОСа было несправядлівым. Еўрапейскі суд прызнаў, што Расія парушыла права ЮКОСа на абарону ўласнасці.

Скарга ЮКОСа была пададзена ў Еўрапейскі суд па правах чалавека пасля таго, як расійскія ўлады прад'явілі найбуйнейшай расійскай нафтавай кампаніі велькізныя і неабгрунтаваныя, як лічыла кампанія, падатковыя прэтэнзіі і судовыя санкцыі прэтэнзіі. Настойваючы на неадкладных выплатах, расійскія ўлады адначасова замарозілі актывы ЮКОСа і забаранілі кампаніі распарадацца сваёй маёмасцю. Гэта не дазволіла ЮКОСу пагасіць падатковыя прэтэнзіі за кошт продажу актываў. У выніку актывы ЮКОСа, у тым ліку самае яго каштоўнае падарэзанае — кампанія "Юганскнефтегаз" — былі, як указваецца ў скарге, экспрапрыраваныя, і вялікая іх частка была перададзена дзяр-

жаўнай нафтавай кампаніі "Роснефть".

Вынарпаўшы ўсе магчымыя дамагчыся справядлівага судовага раішэння ў Расіі, ЮКОС звярнуўся ў Еўрапейскі суд па правах чалавека. У скарге сцвярджаецца, што падатковыя прэтэнзіі да кампаніі былі незаконнымі і адвольнымі, а налічаныя заднім чыслом падатковыя прэтэнзіі і судовыя санкцыі былі ўжыты выбарачна. У сваёй скарге ЮКОС заявіў, што Расійская Федэрацыя парушыла права актываў ЮКОСа і забаранілі кампаніі канвенцыйную працу кампаніі і заагтрабавала да тых, хто дазваляў ЮКОСу пагасіць падатковыя прэтэнзіі за кошт продажу актываў. У выніку актывы ЮКОСа, у тым ліку самае яго каштоўнае падарэзанае — кампанія "Юганскнефтегаз" — былі, як указваецца ў скарге, экспрапрыраваныя, і вялікая іх частка была перададзена дзяр-

Нідэрланды і Фінляндыя выкарысталі права вета

Румыніі і Балгарыі адмоўлена ў прыёме ў Шэнгенскую зону як мінімум на год.

На галасаванні Савета міністраў унутраных спраў Еўрасаюза Нідэрланды і Фінляндыя выступілі супраць прыняцця дзвюх новых краін у Шэнген. Па словах прадстаўнікоў Нідэрландаў і Фінляндыі, для прыняцця Балгарыі і Румыніі ў шэнгенскую

прасторы гэтым краінам неабходна справіцца з праблемамі карупцыі і арганізаванай злачыннасці.

Раней меркавалася, што Балгарыя і Румынія будучы прыняты ў Шэнгенскую зону ўжо ў гэтым годзе.

В Германіі запрети́ли неонацистов

В Германии пошла под запрет деятельность Организации поощрения национальным политическим и их близким, которая больше известна под аббревиатурой HNG. Соответствующий приказ был подписан главой МВД Германии Хансом-Петером Фридрихом. Министерство назвало организацию "крупнейшим в стране неонацистским объединением", пишет Лента.ру со ссылкой на сообщение ведомств.

В последние годы в Герма-

нии под запрет попали еще несколько праворадикальных организаций. Запрет HNG — очередной шаг немецких властей, пытающихся бороться с возрастающим влиянием неонацистов, которое подпитывается, в частности, популярными в обществе антииммигрантскими настроениями. По сведениям правоохранительных органов, в 2010 году численность неонацистских группировок в стране составляла около 5600 человек (против 5000 в 2009 году).

Тыдні Германіі 22.09 — 13.10.2011

Фільмы — выстава — канцэртны — чытанні

Фільмы:

- 28.09. — "Жанчына з пяццю сланамі", Інстытут імя Гёта ў Мінску, вул. Веры Харужай, 25/3; пачатак — 19.00.
- 29.09. і 01.10. — Кароткаметражныя фільмы „Soup de coeur“, Інстытут імя Гёта ў Мінску, вул. Веры Харужай, 25/3; пачатак — 19.00.
- 30.09. — "Die Akte Kleist", Інстытут імя Гёта ў Мінску, вул. Веры Харужай, 25/3; пачатак — 19.00.
- 04.10. — "Фауст", СШ № 73 г. Мінска (актавая зала, 3-і паверх), вул. Калініна, 17; пачатак — 17.00.

Канцэртны:

- 06.10. — Канцэрт Vocalconsort Leipzig: прагучаць творы Іагана Себастьяна Баха, Генрыха Шутца, Фелікса Мендэльсона Бартольдзі, Іаганеса Брамса, Архікатэдральны касцёл імя Найсвяцейшай Панны Марыі, пл. Свабоды, 9, Мінск; пачатак — 19.30.
- 07.10. — Сумесны канцэрт Vocalconsort Leipzig і Народнай хавравой капэлы БДУ, Беларускае дзяржаўнае філармонія (Малы зал імя П. Шырмы), пр. Незалежнасці, 50, Мінск; пачатак — 19.00.

Падрабязную інфармацыю аб гэтых і іншых мерапрыемствах, якія праводзяцца ў рамках "Тыдняў Германіі 2011", можна знайсці на сайце Пасольства Федэратыўнай Рэспублікі Германія www.minsk.diplo.de

Пасольства Федэратыўнай Рэспублікі Германія ў Мінску, УНП 101166185

100 ГОД ТАМУ

Якуб КОЛАС:

«Рвецца дух мой на свабоду...»

Пад такой назвай у Літаратурна-мемарыяльным музеі Якуба Коласа прайшла паэтычная імпрэза, прымеркаваная да 100-годдзя з дня вызвалення будучага класіка з Мінскага астрага, дзе ён правёў адзванка да званка тры гады турэмнага тэрміну (1908—1911 гг.).

У цэнтры ўвагі ўдзельнікаў сустрэчы быў сын народнага песняра Міхась Канстанцінавіч Міцкевіч.

“Ну проста жывы Колас!” — мільгаціць у галаве, калі слухаеш гэтага таленавітага чалавека. І не толькі ў дзівосным падабенстве да бацькі справа. Тут роднасць, повязь куды больш глыбінная. Малодшаму сыну відавочна перадаўся бацькаў дар — мудры розум, чуйная душа, тонкае адчуванне паэтычнага слова, хаця яго галоўны занятак, прафесія, здавалася б, далёкаватая ад лірыкі. Міхась Міцкевіч — доктар тэхнічных навук, лаўрэат Дзяржаўнай прэміі Беларусі ды яшчэ майстар спорту. Але гены, гены! Вось ён пачынае чытаць вершы — і ты забываеш, што перад табою не арыстат. Ну а творы яго бацькі і самы расталенавіты акцёр так не выканае. Бо тут — ніякае не выкананне, а пранікненне і поўнае зліццё з думкамі і паэзіяй самага дарагага чалавека ў жыццё, які стаў выказнікам думак і пацудоў усяго народа, прайшоў разам з ім пакутнымі шляхамі праз безліч выпрабаванняў з надзеяй: Беларусь не згіне!

На гэты раз мы пачулі нізку вершаў з турэмнага цыкла Якуба Коласа, а таксама расповед пра той перыяд жыцця паэта. І многае з таго, што стала для нас хрэстаматыным з далёкай школьнай пары, зараз раскрывалася ў новай глыбінні і значнасці, набывала новы сэнс, загучала па-сучаснаму, былі напісанае сёння. Хаця, напэўна, сам Колас, дажыў ён да нашых дзён, наўрад ці ўзрадаваўся б такой актуальнасці ні менавіта і мала пра ст год... Дарога да запаветнай, апантанай мары яшчэ не пройдзена. Але на яе ступаюць тыя, хто пройдзе яе — маладыя, духмяныя людзі, аднаўляючы Бацькаўчыны ўсім сэрцам. Такія, як адважныя ўдзельнікі, што тады, у ліпені 1906 года, сабраліся на нелегальны з’езд беларускіх настаўнікаў на радзіме Канстанціна Міцкевіча, бліз вёскі Мікалаеўшчына каля Стоўбцаў. Ці ж маглі яны, інтэлігенты з народа, стаяць убаку ад хады падзей, ад тых узрушэнняў, што адбываліся ў тагачасным грамадстве? Калі, як пісаў той парой Якуб Колас,

Канстытуцыю далі,
Адчынілі дзверы,
І... ў астраг нас павялі,
І таўціць без меры.

...Прабравіліся яны да месца сустрачы ў глухі лясны гушчар, як ім здавалася, незаўважна, патаемнымі сцэжамі, “засядзілі” на высокім берэзе Нёмна. Але іх спрэчкі-размовы аб набалелым — як жыць і што рабіць дзеля збавення ад ярма прыгнёту — перапылілі жандары: царская “охранка” не драмала! “І ў астраг нас павялі!” — усё, як у вершы.

Суды над тымі, хто думае “не так”, расцягнуліся аж на два га-

ды. Увосень 1908 года настаўнік-паэт, які ў яго папечнікі-нелегалы, апынуўся за кратамі. Тое быў Мінскі астраг — знакіты Пінчалаўскі замак, і дагэтуль не менш сумнавадомы ў народзе, толькі ўжо пад назвай “Валадарка” (Мінск, вул.Валадарскага,2). Праз гэтую вязніцу і ў нашы дні прайшоў не адзін змагар за незалежную, вольную, дэмакратычную Беларусь. Можна не сумнявацца: прайдзе час, і ў годныя імёны побач з імёнамі несьмартнага Якуба Коласа і іншых сьляных вязняў таго часу будуць выбіты залатымі літарамі на сцяне Пінчалаўскага замка.

А тады... Даласць жыцця і творчасці Якуба Коласа, гісторыя расказаў наядуна ў архівах цікавыя звесткі пра гэты “санаторый”, якім ён быў на пачатку мінулага стагоддзя. Так, тое была турма з усёй яе арыштунай і злавеснай сэнсам, занатаванымі ў турэмных вершах паэта: “Пад замкамі дзверы”, “Нудна, бы ў магіле”, “Параша” зрадку загрыміць...”

Але калі параўноўваць утрыманне арыштантаў тады і зараз, то ражым у царска часы быў куды мякчэйшы. Сядзеліцы пасля абавязковых пабудкі, пераклічкі, праверкі і г.д. мелі магчымасць распараджацца сваім вольным часам, бавіць яго на свежым паветры (зараз мела, у турэмным двары), адпачываць на ложку, гуляць у шахматы, чытаць, пісаць. А знаны пісьменнік Карусь Кіганец амаль не адрываўся ад любімага занятку — малюваў, малюваў...

Кармілі не намнога горш, чым у сялянскай хаце на волі: ежа была без “марцыпанаў”, але здарова і спамяўная. Пасля вянчэрны — абавязковае малако “за шкоднасць”. Акрамя таго, кожнаму знявольнаму выдавалі на суткі “на дробныя выдаткі” па 10 капеек (тады — не такія ўжо малыя грошы пры цвёрдым забеспячэнні рубля золатам). Хочаш — купілі прадукты ў краме, гатаў сабе ежу ў камеры, дзе нават стаяў самавар.

Якуб Колас часцяком разам з поштай атрымліваў ганарары — за напісанне ў турме і друкавання на волі вершы... Але душа яго рвалася з-за кратаў на простор родных паляў і лугоў, да жыцця ў кіпенні падзей, творчых і грамадзянскіх спраў дзеля набліжэння светлых часоў Бацькаўшчыны. У вершах ён піша нібы са свайго, уласна перажыванні, але ў гэтых простых, на першы погляд, радках паўстае вобраз-сімвал усёй Беларусі, скупат ланцугамі і ўсё ж памкнёнай да свабоды, гучыць пракліён панявольшчым, гарачая вера ў лепшую будучыню Радзімы.

Ён думаў пра яе, ён бачыў і адчуваў яе ўсё — з нязводнай кра-

сой і нязводнай бядаютай, з неадольнай марай беларуса стаць гаспадаром на сваёй зямлі. Пры цяжкім святле з заркатаванага акенца выглядаў на аркушы паперы першыя — вечныя — радкі сваёй вялікай пэмы “Новая зямля”. З самага сэрца дастаў сямья шчырыя, пяшчотныя, спавадальныя словы, якія, на думку Міхаса Канстанцінавіча Міцкевіча, маглі на радзіцця хіба толькі ў чалавека, адлучанага ад самага-самага дарагога.

Мой родны кут, як ты мне мілы!
Задзеньчыць не маю сілы...

Іх ведае з маленства амаль кожны. Хаця і не кожны задумаецца, як мы ў сваім дзяцінстве, калі ўбраві ў душу і памяць дзівосную музыку чароўных радкоў: адкуль жа ў святлістай, шматколернай і шматтуннай сімфоніі-гіме роднай зямлі раптам узнікаюць драматычныя ноткі пра “каменны тая, што душаць сілы маладыя”? Каменны тая на дарозе паэта халапа і потым, калі па выхадзе з турмы вяртаўся, нарышчы, і потым, у саваіх часе апублікаваў галоўны твор сваёй жыцця і Галоўную кнігу нашай нацыянальнай літаратуры, стаяў ужо тады яе класікам. Шмат чаго наслухаўся і начытаўся ад крытыкаў-вульгарызатараў 20-х гадоў. “Ідэалізацыя хутарскай гас-

падаркі” — быў самы ласкавы прыгавор. Праўда, потым непераўздымаму дагэтуль шэдэўру справядліва прывольны злігэт “Ігна-хальны”, наваўшы пазу сапраўднай мастацкай энцыклапедыі беларускай і мастакоўскай подзвігам паэта, што адкрыў новыя далагяды і ўзніў роднае слова, паэзію на небывалыя яшчэ вышыні.

...Там жа, у Пінчалаўскім замку, Колас прыступіў да ажыццяўлення яшчэ адной вялікай задумы — пэмы “Сымон-музыка” аб прызынанні і трагічным лёсе мастака ў несвабодным грамадстве. І тут — пакуцы боль і разам з тым — гордасць за бацькоўскі кут, “дзе магла так, побач з смеццем, горажась дзіўная ўражасці”. І тут — нястомныя воклікі “Волю, волю і прастору!”, дух свабоды і непакоры злу. Ён лнае і ў самых лірычных, ціхых, поўных замілаванасці да роднага краю Коласавых радках, чыю пранікнёнасць дала адчуць слухача народная арыстка **Ташчана Мархель** — непараўнальная чыталіца беларускіх вершаў і выкальніца народных песень. І ўсе яшчэ больш умацаваліся ў перакананні: ніякія ланугі, краты, здэкі не панявольшч думкі, не звужуць крылы таму, хто дыжа адным — Радзімай.

Святлана Кліменценка.

Артысты сыходзяць працаваць у міліцыю і на будоўлі

З вядомага гродзенскага ансамбля песні, музыкі і танца “Белыя росы” сыходзяць артысты. Як піша газета аблвыканкама “Гродзенская праўда”, у калектыве замест прагуджэнных штатным раскладам 70 чалавек працуюць 50.

Па словах мастацкага кіраўніка ансамбля Веры Чыкавай, найлепшыя салісты ансамбля сыходзіць працаваць на будоўлю. Некалькі чалавек па кантракце танчаць на караблі, а яшчэ трое хлопцаў з’ехалі ў родны горад працаваць у міліцыю.

Прычына ў нізкіх заробках. Заробак артыста складае ад 600 да 800 тысяч рублёў.

«Бацькаўшчына» атрымала прэмію імя Міколы Ганько

Прэмію ўручыў Ягор Фядзюшын па даручэнні яе заснавальніцы Марыі Ганько — дзяціма беларускай дыяспары ў Канадзе.

“У гэтым годзе мы вырашылі адзначыць прэміяй **Згуртаванне беларусаў свету “Бацькаўшчына”** “за рупліваю працу па кансалідацыі беларусаў замежжа і папулярызаванні беларускай культуры на Бацькаўшчыне і за яе межамі”. На нашу думку, кансалідацыя беларусаў замежжа — гэта вельмі важная справа”, — сказаў Ягор Фядзюшын.

Прэмія была заснавана ў 2009 годзе Марыяй Ганько ў гонар свайго мужа, выдатнага дзеяча беларускай эміграцыі Міколы Ганько. У папярэднія гады прэміяй уганараваліся Вольга Іпатава (2009 г.) і Віялета Кавалева (2010 г.) за вялікую асветніцкую працу і прапаганду да сягоння беларускай эміграцыі ў Канадзе.

Крымінальныя дыяменты

64-гадовы грамадзянін Беларусі, кіраўнік адной з прыватных ювелірных фірм Мінска, і яго 34-гадовы сын спрабавалі прадаць дзве тысячы дыямантаў.

Старэйшы падазроны арганізаваў канал пастаўкі каштоўных камяняў з Расіі ў Беларусь і планавалі ў далейшым такі нелегальны бізнес ажыццяўляць на пастаяннай аснове. Яго сын прывёз брыльянты з Масквы ў Мінск. Затым збытычк у асіцінцы “Туркыст” прадаў 2000 дыямантаў за 9 тысяч долараў без адпаведных дакументаў і ў момант здзелкі быў затрыманым аператыўнікамі.

Дыяменты канфіскаваны, а падазроны змечшаны ў ізалятар часовага ўтрымання, паведамляе БелаПАН.

Ларана Арыніча пазбавілі звання Ганаровага грамадзяніна Пінска

Такое рашэнне ў дачыненні да былога гендиректара кампаніі “Пінскдрэў” Ларана Арыніча прыняў Пінскі гарсавет.

Кі паведамляе “Еўрарадыё”, падставіў дэпутаты назвалі тое, што Арыніч збег ад следства і абвешчаны ў вышук. Гэтым ён дыскрэдытаваў сваю асобу і ганаровае званне.

Нагадаем, 25 кастрычніка 2010 года на фабрыцы “Пінскдрэў ДСП” адбыўся выбух. Ад яго адразу загінулі 14 чалавек, а яшчэ 21 рабочы атрымаў траўмы рознай ступені цяжкасці. Па факце выбуху пачалі крымінальна справу.

Да апошняга часу супрацоўнікі прааховочных органаў паведамлялі, што Ларан Арыніч з іх ведама знаходзіцца на лясчэнні ў Польшчы.

У Мінску прадаецца аднапакаеўка за 1 мільярд рублёў

Такую астранамічную суму каштуе невядліка кватэра ў хмарачосе “Ветразь”, які будзеца ў раёне вуліц Танка і Ціміразева.

Узводзіць яго фірма “Ітэра-белбуд”. Днямі фірма абнародвала актуальную праектную дэкларацыю, і з дакумента вынікае, што 1-пакаёвая кватэра ў хмарачосе будзе каштаваць нават крыху больш за 1 мільярд рублёў.

Дарчы, агулам у доме прадаецца 176 кватэр. Здаць “Ветразь” абяцаюць у сакавіку 2012 года, хаця мусілі завяршыць працы яшчэ ўлетку.

ПРАЦЯГ ТЭМЫ

Яны помняць Яго...

Цікавы артыкул Георгія Чыгіра “Дон Ігнасіо з Мядзведкі” ў №№127—128 ад 23 жніўня 2011г., але хацелася б яго дапоўніць, каб людзі больш даведаліся і лепш пазналі постаць Ігната Дамейкі.

драўляны помнік архітэктуры — дзейнічаючы касцёл св.Юрыя з 1751 года.

Наведваючы вёску Крошын у 1884 г., Ігнат Дамейка і Антоні Эдвард Аднец пасля св. імшы ў касцёле, на памяць аб сваім побачце пасадзілі на дзядзінцы ў Завадскага (уладальніка Крошына) два саджанцы-дубкі. Гэтыя дубкі з часам выраслі, відавочна, перажылі не адну гістарычную буру. Да цяперашняга часу застаўся толькі адзін магутны дуб, у парку пры мясцовым Доме культуры. На агароджы дуба вісіць таблічка з надпісам: “Дуб пасаджаны А.Аднецам і І.Дамейкам у 1884 г. з нагоды іх прыезду ў Крошын да Завадскага, праўніка кампазітара, драматурга — Мацея Радзівіла з Паланчкі”. Побач з агароджай дуба знаходзіцца невядліка камень з шыльдай, на якой напісана: “Ігнату Дамейку, землеўладальніку, на памяць аб іх прыезду ў Крошын, у 1884 г. з нагоды іх прыезду ў Крошын да Завадскага, праўніка кампазітара, драматурга — Мацея Радзівіла з Паланчкі”. Побач з агароджай дуба знаходзіцца невядліка камень з шыльдай, на якой напісана: “Ігнату Дамейку, землеўладальніку, на памяць аб іх прыезду ў Крошын, у 1884 г. з нагоды іх прыезду ў Крошын да Завадскага, праўніка кампазітара, драматурга — Мацея Радзівіла з Паланчкі”. Побач з агароджай дуба знаходзіцца невядліка камень з шыльдай, на якой напісана: “Ігнату Дамейку, землеўладальніку, на памяць аб іх прыезду ў Крошын, у 1884 г. з нагоды іх прыезду ў Крошын да Завадскага, праўніка кампазітара, драматурга — Мацея Радзівіла з Паланчкі”.

Неабходна сказаць, што за крошынскімі касцёламі, на могілках, знаходзіцца магіла роднай сястры І.Дамейкі — Марыі Дамейка (па мужу Язерскай). Касцёл, у якім прысутнічалі на св. імшы апошняе філіялы — А.Э.Аднец і І.Дамейка, быў знішчаны ў выніку ваенных дзеянняў падчас Першай сусветнай вайны. Цяперашні касцёл у вёсцы Крошын Баранавіцкага раёна быў пабудаваны ў 1920 годзе. Пасля Другой сусветнай вайны ён быў зачынены, а пасля перададзены ў пераароблены ў музей калгаса “Тэрамога”. Толькі ў 1990 г. ён быў вернуты вернікам. Касцёл адрастаўраваў, а парафію адчынілі зарэгістравалі ў 1992 годзе.

Падчас вядзкі ў Крошын І.Дамейка наведаў і родны дом сваёй маці Караліны ў Сачыўках, дзе яго сустраў плямяннік Эдвард Язерскі. У 1821 г. маці І.Дамейкі атрымала ў спадчыну маёнтак свайго брата, Станіслава Анцуты, — Сачыўкі каля Крошына. У сваіх запісах І.Дамейка успамінае, як сустракаўся ў Сачыўках з сваімі сястрамі: “Тры Марылькі, мае дваяродныя сястры: Верашчака (бёць звесткі, што крошынская пані сярэвавала з Марыльай Верашчака, каханай А.Міцкевіча), Заленская (паходжаннем з Касцюшкаў) і родная сястра”. І.Дамейка успамінае вёску Барцінкі, дзе быў маёнтак ўжо выраслі маладыя дрэвы. Побач стаяў іржавае воданоснае вежа мясцовага гаспадаркі, на якой буслы зрабілі сабе гняздо. Ад былой сядзібы, акрамя часткі падмурка, нічога больш не засталася. Ненападэй ад падмурка знаходзіцца мураваны старадаўні будынак, на якім вісіць шыльда з надпісам: “Адзель культуры Карэліцкага райвыканкама. Мядзведкі клуб-музей”. Наведваючы Мядзведку некалькі разоў, рабіў спробу трапіць у гэтую вясковую культурную ўстанова з цікавай назвай “В.Мядзведка — Ігната Дамейкі Ігната Іпатава. Геалаг, натураліст, ганаровы член Польскай АН і многіх іншых еўрапейскіх АН, нацыянальны герой Чылі”.

Увесь час непакоіць думка: “Дзе знаходзіцца сядзіба І.Дамейкі?” Да каго з вяскоўцаў звяртаўся з пытаннем, ніхто не ведае, дзе яна знаходзіцца. Выручае пажылая жанчына, якая сказала, што трэба ехаць на мясціні двор мясцовай гаспадаркі, а там ненападэй знаходзіцца нейкі падмурка. Адшукаў частку падмурка сярод высокай травы, на астатняй частцы ўжо выраслі маладыя дрэвы. Побач стаяў іржавае воданоснае вежа мясцовага гаспадаркі, на якой буслы зрабілі сабе гняздо. Ад былой сядзібы, акрамя часткі падмурка, нічога больш не засталася. Ненападэй ад падмурка знаходзіцца мураваны старадаўні будынак, на якім вісіць шыльда з надпісам: “Адзель культуры Карэліцкага райвыканкама. Мядзведкі клуб-музей”. Наведваючы Мядзведку некалькі разоў, рабіў спробу трапіць у гэтую вясковую культурную ўстанова з цікавай назвай “В.Мядзведка — Ігната Дамейкі Ігната Іпатава. Геалаг, натураліст, ганаровы член Польскай АН і многіх іншых еўрапейскіх АН, нацыянальны герой Чылі”.

Неабходна нагадаць, што І.Дамейка не менш цікавы і як літаратар. Майстэрства літаратара асабліва ярка праявілася ў яго даражніх нарысах. Калі найлепшы яго сябар Адам Міцкевіч працаваў на выгнанні ў Парыжы пад псеўдымі “Пан Тадэвуш”, І.Дамейка быў незаметным пачаткам і кансультаваннем у гэтай тытанічнай працы. І.Дамейка быў добрым знаўцам роднай ямы і А.Міцкевічу Вагатурчына, ён падаваў шмат важных звестак з яе гісторыі, прыроды, дапамагаў аднавіць у памяці паэта постаць адметных людзей, што сталі вобразамі паэтычнай эпохі.

На пытанне “Хто быў Ігнат Дамейка?” найлепш адказвае яго патрыятычна дзейнасць і шляхетныя памкненні, творчы і жыццёвы шлях. Такага знакавага чалавека можна з гонарам упісаць у любую культуру, але неабходна звярнуць пільную ўвагу на выток, каля сяброў, знаёмых і радно. Сярод іх моцна гучаць не толькі сябры-філіматы, настаўнікі, але і вядомыя гістарычныя прозвішчы: Абламовіч, Анцуты, Брахоўскі, Булгакавіч, Верашчака, Завадскі, Кабылінскі, Радзівілы, Радзівіўскія, Слізіні, Чанскія, Язерскія і іншыя.

Напрыканцы трэба сказаць, што акрамя двух камяняў з мемарыяльнымі дошкамі, праўда, у Брэсце працуе Грамадская польская школа імя І.Дамейкі — больш шырока імя І.Дамейкі — хаця такія постаці, як Ігнат Дамейка, былі і застаюцца сумленнем народа, яны маюць права на вечнае жыццё ў гісторыі і сэрцах пакаленняў.

Бяярнад Пакульніцкі. г.п. Гарадзея.

НАПЯРЭДАДНІ

ПОДРОБНОСТІ

Барысаўскія тарэра супраць іспанскага быка

Сёння ў беларускую сталіцу прылятае лепшы еўрапейскі футбольны клуб — знакамітая «Барселона».

Што ні ігрок, то «зорка»

Дачакаліся... Заўтра на мінскім стадыёне «Дынама» ў рамках 2-га групавога раўнда Лігі чэмпіёнаў адбудзецца матч, у якім барысаўскі БАТЭ сустрэнецца з «Барселонай» (пачатак гульні — у 21.45). Нагадаем, што ў мінулым сезоне «Барса» выйграла Лігу чэмпіёнаў.

Беларускім балельшчыкам выпадае той рэдкі шанец убачыць у Мінску такіх «зорак», як Маскерана, Абідаль, Вілья, уладальніка «Залатой буцы» Леанэля Месі!.. За сезон-2008/2009 аргенцінец наогул атрымаў «Брыльянтавы мяч», калі яго назвалі лепшым футбалістам свету па версіі ФІФА.

Дарэчы, гісторыя пра тое, як Месі стаў «зоркай», вельмі павучальная для маладых футбалістаў. Работа над сабой перамагла ўсё! Нарадзіўся Леа ў прастай сям'і: яго бацька працаваў на металургічным заводзе, а маці — прыбіральшчыцай. Ужо з пяці гадоў хлопчык пачаў іграць у прафесіянальных клубах, але ўсе мары Месі былі парушаны навіной аб гарманальнай хваробе хлопца (дарэчы, таму футбаліст невысокага росту і мініяцюрнага складу). На лячэнне былі неабходны дарагія медыкаменты, якія сям'я не магла сабе дазволіць. Менавіта гэтая хвароба і стала вызначальнай у лёсе Леанэля. Яго бацька вырашыў выкарыстаць апошні шанец і адправіў яго на прагляд у «Барселону». І там хлопца прынялі, заплацілі за лячэнне... А праз нейкі час «зорка» заззяла!

...Да слова, у мінулыя выхадныя «Барселона» перамагла ў чэмпіянаце Іспаніі «Атлетыка» з Більбаа — 5:0. Здагадаецца, хто заб'е тры мячы? Правільна, Месі!

Сустрэнем «Барселону»?

Іспанцы прылятаюць сёння, 27 верасня, у 13.40 у Нацыянальны аэрапорт «Мінск». Не выключана, што акрамя журналістаў сустрэцца тытулаваную каманду прыедуць і некаторыя балельшчыкі.

Наколькі вядома, пасля прыязмы «Барса» адправіцца ў сталічны гатэль «Crowne Plaza», які знаходзіцца зусім побач са стадыёнам.

У гэты ж дзень іспанцы правядуць вечарам трэніроўку на «Дынама», магчыма, хтосьці захоча проста пагуляць па горадзе, як гэта зрабілі ігракі зборнай Францыі, калі падчас візіту ў Мінск завіталі ў парк Горкага.

Білетаў няма і не будзе

Яшчэ 23 верасня прэс-служба БАТЭ абвясціла, што на гэты матч усе білеты ўжо прададзены. Як і чакалася, восеньскі ўдзел барысаўчан у Лізе чэмпіёнаў выклікаў вялізны ажыятаж глядачоў, і першым пацярджэннем гэтага стане аншлаг у сераду. Усе квіткі разшліся ў момант.

Дарэчы, толькі за першыя тры дні працы кас у Мінску і Барысава, з 7 па 9 верасня, было рэалізавана больш як трыццаць білетаў на дамашнія матчы БАТЭ ў Лізе чэмпіёнаў.

Кашты білетаў на гульні з «Барселонай» і «Міланам» былі ўстаноўлены такія: 1-я катэгорыя — 250.000 рублёў, 2-я — 150.000, 3-я — 70.000.

Дамітрый БАГА, паўабаронца БАТЭ: — Эх, спыніць бы Леанэля Месі...

Александр ГЛЕБ: «Супраць «Барселоны» можна гуляць...»

Футбаліст зборнай Беларусі Александр Глеб, якога ў гэтым сезоне «Барселона» арандавала ў нямецкі «Вольфсбург», даў прагноз на матч паміж БАТЭ і камандай з Каталоніі.

— Веру, што барысаўчане згуляюць на ўзроўні, — выказаўся ён goals.by. — Да таго ж каталонцы не вельмі ўпэўненыя ў выглядзе і гульні. За кошт самааддачы, агрэсіўнасці і кампантасці БАТЭ можа прадмантраваць добры футбол супраць лепшай каманды свету і дасягнуць станоўчага выніку. Супраць «Барселоны» можна гуляць. Вядома, ад абароны. Адзіная

проблема — Месі. Восць з ім трэба нешта рабіць. Гэтага футбаліста практычна нельга спыніць. Практычна ўсе моманты ствараюцца з яго ўдзелам. Ён — палова каманды. Можа быць непрыкметным на працягу ўсяго матча, а потым у адну секунду вырашыць лёс усёй гульні. Цяжка сказаць, які складзецца матч. Але «Барселона» прыедзе толькі за перамогай.

Некаторыя беларускія «фаны» будуць падтрымліваць «Барселону»

Як паведаміў лідар мінскага фан-клуба «Барселоны» Юрый Велішкевіч, іх клуб налічвае 40 чалавек, якія ўжо былі на матчах любімай каманды ў Казані, Данецку і ў самой Барселоне. На матч у Мінску яны набылі квіткі праз іспанскі фан-клуб, які абышліся беларускім «фанам» у 35 долараў.

Прыедуць на гэтую гульню і прыхільнікі «Барселоны» з Расіі і Украіны. Колькі будзе на матчы балельшчыкаў з Іспаніі, пакуль дакладна не вядома.

Эмоцый Леанэля МЕСІ хопіць на ўвесь стадыён...

Сяргей ДАШКЕВІЧ, прэс-аташэ БАТЭ: «Іспанцы выбіралі гатэль самі»

Напярэдадні матча кіраўніцтва, трэнеры і футбалісты БАТЭ наведалі ў вёсцы Зембін царкву Святога Архангела Міхаіла, якая адраджаецца. Як адзначыў кіраўнік БАТЭ Анатоль Каскі, кожнаму члену каманды прыхаджане перадалі ікону Святога Архангела Міхаіла, а таксама два вялікія караваі. Можа, Бог і дапаможа барысаўчанам у гульні са славамі «Барселонай»...

— Падрыхтоўка ідзе па плане, усе сканцэнтраваны менавіта на матчы з іспанцамі, — расказвае «Народнай Волю» прэс-аташэ БАТЭ Сяргей ДАШКЕВІЧ.

— Усе футбалісты жывуць перад гульнямі разам?

— Так, на клубнай базе «Дудзінка». Гэта звычайная практыка прафесійных футбалістаў. Трэнеры таксама там знаходзяцца. Толькі ў надзвычайных выпадках могуць кагосьці адпусціць у сям'ю.

— «Барселона» перад прылетам ставіла нейкія свае асаблівыя ўмовы па знаходжанні ў Мінску?

— Былі такія ўмовы, але гэта ўнутраная інфармацыя, і я не маю права яе агалошваць. Зрэшты, любая каманда, якая прылятае да нас, ставіць нейкія ўмовы, што неабходны для прадукцыйнай працы. Каб не было сюрпрызаў.

— А гасцінцы хто выбіраў?

— Пасля жараб'ёўкі ў Мінск прыязджалі прадстаўнікі іспанскага клуба, якія з прапанаваных варыянтаў спыніліся на гатэлі «Crowne Plaza». А вось VIP-персоны і спонсары вырашылі жыць у «Еўропе».

Хто будзе з VIP-гасцей?

Матч, безумоўна, выклікае вялікі інтарэс не толькі ў балельшчыкаў, але і ў чыноўнікаў высокага рангу. Не выключана, што з'явіцца Аляксандр Лукашэнка, хоць гэта спрагназаваць на сёння ніхто не бярэцца. Напэўна, абавязкова будзе на гульні віцэ-прэм'ер Сяргей Румас, які ўзначальвае Федэрацыю футбола Беларусі. Магчыма, што прыйдуць паглядзець на «Барселону» і чыноўнікі рангам ніжэй. У чэргах жа за квіткамі ім, напэўна, не трэба было стаяць...

Падборку падрыхтаваў аглядальнік газеты «Народная Воля» Аляксей СІВЫ.

С іждивенчеством в спорте нужно кончать

Александр Лукашенко созрел для того, чтобы заставить белорусский спорт жить скромнее.

Вчера он заявил о необходимости изменения существовавшего до этого положения, когда 70% доходов спортивных клубов формируется из бюджетных источников и спонсорской помощи предприятий реального сектора экономики, а в расходной части — около 60% составляет зарплата руководителей, тренеров и спортсменов, вне зависимости от результатов их деятельности: «Еще раз подчеркиваю — жить надо по средствам, а получать зарплату, премии, исходя из конкретных результатов и вложенного труда».

При этом он отметил, что «результаты результатам рознь»: «Можно, к примеру, занимать первое место в чемпионате Беларуси и в Континентальной хоккейной лиге занимать 5-е место, не быть чемпионом, но пользы для страны принести гораздо больше».

«Чего греха таить: наш чемпионат по хоккею слаб, как и в других игровых видах спорта. А у нас умудрились по 20—25 тысяч долларов некоторые тренеры и специалисты получать и кричать, что в КХЛ гораздо больше. А работает ли наш тренер, или специалист, или руководитель клуба от 15 до 25 тысяч долларов в месяц? Соответствует ли вложенному труду эта зарплата? Ответ однозначен — нет, — сказал Лукашенко, которого цитирует агентство «Интерфакс». — Поэтому с этим иждивенчеством надо заканчивать».

Александр Лукашенко также обратил внимание на необходимость сокращения финансирования спортивной отрасли из бюджета. «Клубы сами должны зарабатывать деньги на свою деятельность. Все должно быть, как вы любите говорить, рыночно: есть работа, результат — есть плата», — заявил Лукашенко.

Кроме того, добавил он, «спонсоров больше не наклонять, благотворительная помощь должна быть благотворительной, и президент не должен больше указывать, кому, сколько и какие предприятия должны давать клубам деньги».

СТАЛІЦА

У Мінску з'явіцца новы мікрараён — Віленскі

Амаль дзевяць тысяч чалавек змогуць стаць навасёламі мікрараёна, які плануецца пабудаваць на месцы птушкафабрыкі імя Крупскай.

Ужо распрацаваны і зацверджаны план забудовы, ідзе праектаванне першых чатырох дамоў. Віленскі пачнецца ад 7-й гарадской балічкі і ўпіраецца паміж рэчышчам Свіслачы і вуліцай Нававіленскай, заняўшы тэрыторыю птушкафабрыкі, якая зменіць свой адрас.

Пра праект вядома наступнае. Уздоўж Свіслачы размесціцца невялікая група дамоў па 3—5 паверхаў. Геаметрыя будынкаў такая, што дваровае прастора адкрываецца на раку.

Па меры аддалення забудовы ад прыбярэжнай паласы колькасць паверхаў у дамах павялічваецца ад 3 да 9. Усе дамы ў Віленскім плануецца ўзводзіць па індывідуальных праектах. Хутчэй за ўсё гэта будуць каркасныя будынкi, у аздабленні якіх прымяняць дробнаштучныя матэрыялы, якія дазваляюць стварыць унікальную архітэктуру дамоў і фасадаў. Агульная плошча квартар вар'іруецца ад 50 квадратных метраў (аднапакатая) да 150 (чатырохпакатая).

Адметнай асаблівасцю мікрараёна павінна стаць і тое, што яго жыхары будуць цалкам забяспечаныя месцамі для аўтамабіляў. Паркоўкі размесціцца ў падземным узроўні пад дваровай тэрыторыяй. Прадугледжаны і адкрытыя гасцявыя стаянкі.

Акрамя жылых, у Віленскім мяркуюцца ўзвесці школу з басейнам, новы дзіцячы садок (у дадатак да існага), шматпрофільную паліклініку, лазнева-аздабленны комплекс. У цэнтры мікрараёна з'явіцца гандлёва-грамадскі цэнтр з растаранам, блокам бытавога абслугоўвання і бібліятэкай.

НУ І НУ!

«Перадайце Жукоўскаму мыліцы...»

Дзяжурны Гомельскага ізалятара часовага ўтрымання патэлефанаваў праваабаронцу Леаніду Судаленку і перадаў просьбу ад арыштаванага мясцовага актывіста Кастуся Жукоўскага прывезці ў ізалятар мыліцы.

«Я пацкавіўся: а што ў яго зламана? Дзяжурны адказаў: «Нага!» Пытаюся: гіпс наклаў? Дзяжурны адказаў: «Так, наклаў гіпс», — расказаў Судаленка.

Мыліцы Жукоўскаму знайшлі. Але сітуацыя выклікае справядліва і вельмі непрыемныя пытанні.

Кастуся Жукоўскага затрымалі 21 верасня непадале ад уласнага дома. Міліцыянеры нібыта хацелі ўручыць Жукоўскаму пошчу, а ён пачаў ляяцца і супраціўляцца. 22 верасня суддзя Цэнтральнага раёна Гомеля Марына Дамненка пакарала Кастуся Жукоўскага пяццаццацю суткамі арышту. Пры гэтым у судзе стала зразумела, што Жукоўскі моцна збіты. Кастусь нават даваў паказанні седзячы, бо накульгваў і не мог стаць. Ён так-сама хадзіў выклікаць лекара, скардзіўся, што баліць нага, галава, шыя і рукі, што нагу лекары напярэдадні нават не аглядалі. Хадзіў, седзячы, аднак, задаволена не было.

Спадзяёмся, што ў гэтай гісторыі будзе працяг. Бо адмаўляюць у медыцынскай дапамозе, прымушаюць чалавека з балючай нагой хадзіць па судах, цяпець боль, седзячы ў ізалятарах, — гэта нейкае дзікунства. Разбіральніцтва, зразумела, патрабуе і тое, як і дзе Жукоўскі пачаў здаровым, а вось пасля сутрэчы з міліцыяй вымушаны хадзіць на мыліцах.

Ігар МАРОЗАЎ.

В Мозыре из колонии сбегали осужденные

Из Мозырской исправительной колонии №20 сбегали двое заключенных.

Милиция сразу же остановила движение вокруг зоны, стали проверять автомобильный транспорт. В городе было усилено дежурство милиционных патрулей. Мотивы побега пока не известны. Однако на момент сдачи этого номера газеты в печать появилась информация, что один из беглецов пойман.

Закрты суд

У панядзелак у Віцебску пачаўся разгляд справы міліцыянера, які не правёў дактыласкапію Дзмітрыя Канавалава. Суд абвешчаны закрытым. Міліцыянер абвінавачваецца ў службовай халатнасці.

Канавалаў, які вядома, абвінавачваецца не толькі ў выбуху ў метро, але і ў выбухах у Віцебску 14 і 22 верасня 2005 года, а таксама ў Мінску 3 ліпеня 2008-га.

Аб тым, як яму ўдалося пазбегнуць дактыласкапіі падчас прызыву ў армію ў студзені 2009 года, стала вядома з пратаколаў яго допыту на папярэднім следстве, зачытаных на працэсе па справе аб тэрорце, які цяпер слу-

хаецца ў Доме праваасуддзя ў Мінску.

Канавалаў, у прыватнасці, расказаў, што калі дактыласкапію праводзілі на Віцебскім заводзе запасных трактарных частак, дзе ён працаваў токарэм, ён спецыяльна ўзяў балічкіны, каб не здаваць адбіткі пальцаў. Калі ж яго выклікалі ў ваенкамаат для правядзення дактыласкапіі, ён заявіў, што прайшоў яе па месцы працы. Эксперт гэтую інфармацыю не правярўў.

АКТУАЛЬНА

ВНЕ ИГРЫ

Ці патрэбны беларускім зборным замежнікі?

Днямі яшчэ адзін канадскі хакеіст — Чарльз Лінглет — заявіў, што збіраецца прыняць беларускае грамадзянства. Карэспандэнт "Народнай Волі" прааналізаваў некаторыя выказванні трэнераў з гэтай нагоды, а таксама вырашыў пацікавіцца ў спецыялістаў розных відаў спорту:

«Што лепш: больш якасна рыхтаваць сваіх ці даваць беларускае грамадзянства замежным спартсменам?»

— Так, у мяне пыталі аб тым, ці не супраць я таго, каб атрымаць беларускае грамадзянства, — прызнаўся журналістам канадскі форвард мінскага "Дынама" Чарльз ЛІНГЛЕТ. — Я даў згоду. Калі атрымаю пашпарт вашай краіны, дык, напэўна, так будзе лепш для ўсіх. Падчас трэнервацкага лагера прадстаўнікі клуба звярталіся да мяне з такой прапановай, але не ведаю, ад каго яна сыходзіць. Безумоўна, размова ішла і аб тым, каб выступаць за зборную. Але мне спачатку трэба добра зарэкаментаваць сябе ў "Дынама", а там будзе бачна. Ведаю, што ў Мінску пройдзе чэмпіянат свету. Напэўна, у беларусаў будзе добрая зборная. Але спачатку ў яе трэба трапіць. Наперадзе шмат працы, запрашэнне неабходна заслужыць. Зараз неабходна сканцэнтравана на чэмпіянаце...

Дададзім, што прымае беларускае грамадзянства яшчэ адзін канадскі хакеіст мінскага "Дынама" — Джэф Плат, а таксама бразільскі форвард барысаўскага футбольнага клуба БАТЭ Рэнан Брэсан. Хапае "легіянераў" і ў іншых відах спорту. Наколькі такія практыка спрыяе развіццю айчынага спорту?

Вадзім ЖУК, футбольны суддзя міжнароднай катэгорыі:

— Асабіста я не маю нічога супраць таго, каб той жа Рэнан Брэсан выступаў за беларускую зборную. Калі

футбаліст мацнейшы за беларускіх ігракоў, калі ёсць на яго раўняцца, то чаму б і не? Тым больш што ў свеце такая практыка існуе. Іншая справа, што праблему трэба ставіць інакш. Чаму ў нас не разварочваецца вялікая канкурэнцыя сярод сваіх за тое, каб патрапіць у склад нацыянальнай каманды? Відэаочна, што пакуль непрацоўваем да ўзроўню тых жа замежнікаў. А ў зборнай павінны быць самыя моцныя.

Анатоль БАРЫВОНЧЫК, начальнік хакейнай каманды "Нёман":

— Я лічу, што трэба найперш выхоўваць свае кадры, а не даваць грамадзянства ўсім хто хоча, — адзначыў ён goals.by. — Яшчэ часткова магу зразумець натуралізацыю хакеістаў з блізкага замежжа, той жа Расія, напрыклад, але ніяк не з Канады. Думаю, гэта не зусім правільны падыход, бо калі такім чынам і можна часосці дасягнуць, то толькі на час. На мой погляд, у зборнай Беларусі павінны іграць тыя хакеісты, якія тут нарадзіліся альбо прыехалі ў нашу краіну ў раннім узросце, якія жывуць тут пастаянна і лічачы яе ў поўным разуменні слова сваёй Радзімай. Чаму "Дынама" Руслана Салея не ўзяло, калі чалавек вярнуўся з НХЛ? Лепш бы на сваіх увагу звярталі, а не імкнуліся натуралізаваць канадцаў.

Эдуард ЗАНКАВЕЦ, экс-галоўны трэнэр зборнай Беларусі па хакеі:

— Калі разглядаць сітуацыю глабальна, то падобны шлях фарміравання зборнай гадоў дзесць назад праходзіла ў Германіі, якая праводзіла натуралізацыю многіх

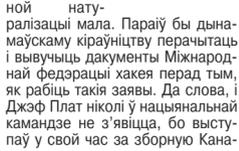
канадцаў, што гулялі ў чэмпіянаце краіны. У рэшце рэшт такі падыход не даў выніку, і ад яго ў хуткім часе адмовіліся, сканцэнтравалі ўвагу на развіцці свайго дзіцячага хакея. Я расцэняю такую натуралізацыю як магчымы масавы запаліць дзірка. Гэта не лачыне ад хваробы, а касметычны рамонд. Хоць, безумоўна, зборную ігракі ўзмацняць. Проста пакуль нам цяжка ўзяць таго ж канадца, які хоча звязаць сваё жыццё з Беларуссю, жыць тут. Але, напэўна, калі даём грамадзянства расіянам, то ў такім выпадку трэба даваць і канадцам.

Але, паўтарыся, у глабальным плане развіцця айчынага хакея не лічу гэта выходам. Натуралізацыя хакеістаў з другіх краін зусім на дадасць матывацыі беларускім ігракам. Выбываюць на нашы школы патрэбныя стымулы, яны павінны бачыць, што ў выпадку добрай працы змогуць патрапіць у "Дынама".

Міхаіл ЗАХАРАЎ, галоўны трэнэр ХК "Юнацтва":

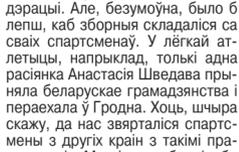
— Калі ігракі жадаюць атрымаць грамадзянства, няхай ат-

рыліваюць. Чаму і не? Іншае пытанне, што за нашу зборную яны ўсё роўна не змогуць выступаць. Дня гэтага адной нату- ралізацыі мала. Параў бы дынамаўскаму кіравніцтву перачытаць і вывучыць дакументы Міжнароднай федэрацыі хакея перад тым, як рабіць такія заявы. Да слова, і Джэф Плат ніколі ў нацыянальнай камандзе не з'явіцца, бо выступаў у свой час за зборную Канады.

Анатоль БАДУЕЎ, галоўны трэнэр зборнай Беларусі па лёгкай атлетыцы:

— На мой погляд, пытанне грамадзянства — гэта асабістая справа кожнага замежніка і ўласная справа кожнай федэрацыі. Але, безумоўна, было б лепш, каб зборныя складаліся са сваіх спартсменаў. У лёгкай атлетыцы, напрыклад, толькі адна расіянка Анастасія Шведова прыняла беларускае грамадзянства і пераехала ў Гродна. Хоць, шчыра скажу, да нас звярталіся спартсмены з другіх краін з такімі прапановамі. Мы іх не бралі, бо робім стаўку на сваіх. Так, думаю, больш правільна.

Алесь СІВЫ.

Цена медали Международный олимпийский комитет (МОК) проведет расследование обвинений в адрес Международной ассоциации любительского бокса (AIBA), которая подозревается в получении нескольких миллионов долларов из Азербайджана в обмен на две золотые медали Олимпийских игр 2012 года в Лондоне. Об этом сообщает Reuters.

Данные о подкупе спортивных чиновников были получены репортерами Би-Би-Си в ходе журналистского расследования. По данным Би-Би-Си, инвестор из Азербайджана перечислил деньги Всемирной боксерской серии (WSB), турниры которой проводятся под эгидой AIBA.

AIBA подтвердила, что некий азербайджанец оказал финансовую помощь боксерской организации, отправив девять миллионов долларов, но утверждения о том, что эти деньги были перечислены в обмен на золото Игр-2012, назвала нелепыми и неверными. Ранее представители WSB говорили, что организация получила деньги от швейцарской компании.

По информации BBC, деньги AIBA выслати глава Министерства по чрезвычайным ситуациям Азербайджана Камаладин Гейдаров.

В минувшем сезоне легендарный 41-летний Модано выступал за "Детройт Ред Уингс" и из-за травмы провел лишь 40 матчей в регулярном чемпионате. По окончании сезона его контракт с "Детройтом" истек. Модано рассказал, что летом он не получал предложений от клубов НХЛ.

На прошлой неделе к нему обратились генеральный менеджер "Ванкувер Канакс" Лорн Хеннинг, но, по словам Модано, к тому времени он уже принял решение об окончании карьеры. Хоккеист отметил, что он совсем не готовился к сезону: не занимался физической подготовкой и не выходил на лед.

Модано 20 сезонов отыграл за "Миннесоту Норт Старс" и "Даллас Старс" — одну команду, в 1993 году сменившую прописку. В "Детройте" он провел один сезон. В регулярных чемпионатах Модано набрал 1374 очка (561 очко и 813 передач), в плей-офф — 146 очков (58 шайб и 88 передач). В 1999 году он стал обладателем Кубка Стэнли.

В составе сборной США Модано стал серебряным призером Олимпиады-2002 в Солт-Лейк-Сити, а также выиграл Кубок мира 1996 года и серебряную медаль Кубка мира 1991 года.

Наставник мадридского "Реала" Жозе Моуринью решил продать "Золотой мяч", который он получил как лучший тренер 2010 года по версии ФИФА. "Золотой мяч" Моуринью будет продан с аукциона, а вырученные деньги будут перечислены двум благотворительным фондам, в том числе фонду сэра Бобби Робсона, сообщает интернет-издание Goal.com.

Моуринью был у Робсона переводчиком, когда тот тренировал лиссабонский "Спортинг". Позднее португалец помог Робсону в "Порту" и "Барселоне", после чего начал самостоятельную карьеру тренера.

Сын покойного Бобби Робсона Марк признался, что вся его семья потрясена поступком Моуринью и очень благодарна ему. Благотворительный фонд имени Робсона помогает бороться с раком и финансирует исследования в этой области.

В 2010 году, по итогам которого Моуринью был признан лучшим тренером года, "Интер" под его руководством выиграл чемпионат Италии, Кубок Италии и Лигу чемпионов. Летом 2010 года португалец перешел в "Реал", где работает до сих пор.

Об этом рассказал сам Роналду, заявивший, что он уже близок к подписанию такого соглашения. По словам футболиста, он не видит никаких сложностей в том, чтобы остаться в "Реале" до конца карьеры.

Как сообщает интернет-издание Tribalfutbol.com, Роналду сделал это заявление в эфире радиостанции RTP 1. Португальский форвард добавил, что он может представить себя игроком любой команды, кроме "Барселоны".

26-летний Роналду перешел в "Реал" летом 2009 года. Он является самым дорогим игроком в истории футбола: мадридский клуб заплатил за него "Манчестер Юнайтед" около 94 миллионов евро.

За два первых сезона в "Реале" Криштиану Роналду выиграл один трофей — Кубок Испании сезона-2010/11.

Адрес редакций: 220030, Мінск, вул.Энгельса, 34а. Приемная: тэл. (017) 3268671. Тэл./факс рэкламнага адрэса: (017) 3268904, 3268906 nv@promedia.by http://www.nv-online.info http://twitter.com/narodnaya_volya

МОЗАИКА

Аншлаг!

170 белорусских и 47 испанских журналистов подали заявки на аккредитацию на матче второго тура группового этапа Лиги чемпионов УЕФА БАТЭ — "Барселона", сообщает БелаПАН пресс-атташе борисовского клуба Сергей Дашкевич.

"Подобный наплыв наблюдается впервые", — заявил он, отметив, что до этого наибольший интерес у СМИ вызвал матч БАТЭ — "Зенит" в групповом турнире ЛЧ-2008/2009. "Тогда приехало большое количество российских журналистов, и было проблемой их разместить на стадионе", — сказал Дашкевич.

Сейчас пресс-служба проводит отбор заявок, поскольку ложа прессы на мінском стадионе "Динамо" может вместить только 100 человек. Еще 22 места будут оборудованы под ней на секторе.

Напомним, что матч БАТЭ — "Барселона" пройдет 28 сентября (начало в 21.45). Как сообщают заместители генерального директора БАТЭ по маркетингу

и работе с общественностью чемпионов (с испанской "Барселоной", итальянской "Миланом" и чешской "Викторией").

Я достаю из широких штанин...

Институт генетики и цитологии Национальной академии наук (НАН) Беларуси планирует подготовить ДНК-паспорта спортсменам из 11 национальных команд.

"Информация, которую хранят гены, может помочь во время подготовки спортсменов к ответственным соревнованиям. Ученые лаборатории генетики человека проводят исследования по 20 основным генам, которые влияют на выносливость, скорость, силу, способность к восстановлению после физических нагрузок", — рассказал агентству "Минск-Новости" директор Института генетики и цитологии НАН Беларуси Александр Кильчевский.

«Серебряные» девочки

На чемпионате мира по художественной гимнастике во французском Монпелье белорусские грации завоевали серебряную медаль.

Александра Наркевич, Мелита Станюта, Любовь Черкашина и Анна Рябцева завоевали серебро командных соревнований. Чемпионками планеты в командном турнире стали российские гимнастки Дарья Кондакова, Евгения Канаева и Дарья Дмитриева. На третьем месте сборная Украины (Алина Максименко, Анна Ризадинова, Виктория Шинкаренко, Виктория Мазур).

«Динамо» — на выход!

Шесть из восьми матчей 1/8 финала Кубка Беларуси по футболу прошли на минувшей неделе.

По их итогам из розыгрыша выбыли мінские "Динамо" и солигорский "Шахтер", передает БелаПАН. Результаты: "Неман" — "Динамо" (Минск) — 2:1, "Шахтер" — "Гомель" — 0:0 (пенальти — 4:5), "Нафтан" — "Партизан" (Дз) — 2:1, "Белкард" (Дз) — СКВИЧ (Дз) — 1:2, "Ведрич" (Дз) — "Лида" (Дз) — 1:2, "Руденск" (Дз) — "Клецк" (Дз) — 1:3.

13 октября пройдут матчи "Динамо" (Брест) — БАТЭ и "Минск" — "Белшина". Александр НИКОНОВ.

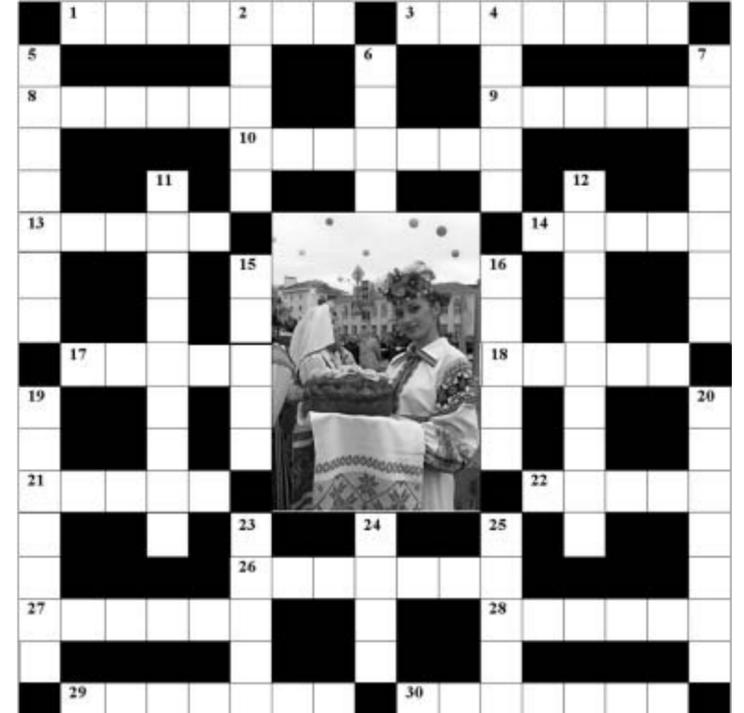
КРЫЖАВАНКА

Восеньскія напевы

Па гарызанталі: 1. У каго родзе ..., у таго і кілбаса тлуста (прык.). 3. ... жа кіліам ублілі ў неба? — з верша Ларысы Геніюш "Сыплецца лісьце". 8. Той, хто захаляцця чым-небудзь. 9. "Вось і ..., \ \ \ Сам баравік" — з верша Анатолія Вялігіна "Грыбы". 10. Невялікі частак ворнай зямлі. 13. "У ..." — верш Янкі Купалы ("Зашумела нудна восень"). 14. "А яны, берагі-баражысты, \ \ \ Не стрымаюць асені ..." — з верша Уладзіміра Дубоўкі "Залатая асенняя рانیца". 17. "Зачынае гоман ..." — з верша Якуба Коласа "Восеньскае". 18. Невялікі гарадскі парк. 21. Восень — на ... пагод востем (прык.). 22. "А яна — царыца — \ \ \ Весела, шчасліва \ \ \ Карануе песняй \ \ \ Залатое ..." — з верша Янкі Купалы "Жыня". 26. "Туляцца ... каля пня — \ \ \ Дэлегаты восеньскага дня" — з верша Рыгора Крушыны "Вясна ўвосень". 27. Паміж гор ляжыць Рыгор (заг.). 28. "Сыпле ... восень" — з верша Ларысы Геніюш "Восень". 29. "Грэчка жгата. Гола ў полі. \ \ \ Жыта звецана даўно. \ \ \ Толькі плаваюць на волі \ \ \ Кучы хмар, як ..." — з верша Якуба Коласа "Восень". 30. Абрадавы пірог, які на Беларусі выкалялі напрыканцы жніва як сімвал заканчэння збору ўраджаю. Па вертыкалі: 2. "Да чыя там жнейкі ідуць. \ \ \ Як гюлянкі гудуць \ \ \ Залатая ... нясуць?" — з дажынкавай беларускай народнай песні "Да чыя там жнейкі ідуць". 4. Труба, якая служыць для ўзмацнення гуку. 5. Не кручаны — не рэмень, не вучаны — не ... (прык.). 6. "Астры астатыя ў садзе, — не рвіце: \ \ \ Восені гэта ..." — з верша Наталлі Арсенневай "Жоўтыя клёны". 7. Не галодная ..., калі пад носам саломка (прык.). 11. Тое, што лятае ў паветры ў канцы верасня — на пачатку кастрычніка, на бабіна лета. 12. ... барды — абрад, які беларусы спраўлялі ў канцы жніва пад спеў дажынкавых песень. 15. "Разлівае восень вадар \ \ \ Падстаўляюць ... клёны" — з верша Язэпа Пушчы "Песня сэрца". 16. Восень кажа: "У яраджку", а вясна адказвае: "Пачакай, як дагадзю" (прык.). 19. Бульба — хлеба набок, калі едзе гною ... (прык.). 24. Не бядуе добры ..., што шырокі заганец (прык.). 25. Відзашукальнік.

Львон ЦЕЛЕШ.

г.Дзяржынск.

16. Вясна. 19. Партыя. 20. Ураджай. 23. Ваок. 24. Жней. 25. Бар. Па вертыкалі: 2. Скры. 4. Рм. 5. Чалавек. 6. Грод. 7. Кароль. 8. Зор. 9. Палаца. 10. Лява. 11. Палаца. 12. Заванне. 15. Парк. 18. Сявер. 22. Дзеянне. 26. Агняк. 27. Гару. 28. Зор. 29. Палаца. 30. Палаца. Па гарызанталі: 1. Калітэ. 3. Журэй. 8. Амар. 9. Палаца. 10. Лява. 11. Палаца. 12. Заванне. 13. Вяр. 14. Нале. 17. Бар.

Моуринью был у Робсона переводчиком, когда тот тренировал лиссабонский "Спортинг". Позднее португалец помог Робсону в "Порту" и "Барселоне", после чего начал самостоятельную карьеру тренера.

Сын покойного Бобби Робсона Марк признался, что вся его семья потрясена поступком Моуринью и очень благодарна ему. Благотворительный фонд имени Робсона помогает бороться с раком и финансирует исследования в этой области.

В 2010 году, по итогам которого Моуринью был признан лучшим тренером года, "Интер" под его руководством выиграл чемпионат Италии, Кубок Италии и Лигу чемпионов. Летом 2010 года португалец перешел в "Реал", где работает до сих пор.

Об этом рассказал сам Роналду, заявивший, что он уже близок к подписанию такого соглашения. По словам футболиста, он не видит никаких сложностей в том, чтобы остаться в "Реале" до конца карьеры.

Как сообщает интернет-издание Tribalfutbol.com, Роналду сделал это заявление в эфире радиостанции RTP 1. Португальский форвард добавил, что он может представить себя игроком любой команды, кроме "Барселоны".

26-летний Роналду перешел в "Реал" летом 2009 года. Он является самым дорогим игроком в истории футбола: мадридский клуб заплатил за него "Манчестер Юнайтед" около 94 миллионов евро.

За два первых сезона в "Реале" Криштиану Роналду выиграл один трофей — Кубок Испании сезона-2010/11.

Адрес редакций: 220030, Мінск, вул.Энгельса, 34а. Приемная: тэл. (017) 3268671. Тэл./факс рэкламнага адрэса: (017) 3268904, 3268906 nv@promedia.by http://www.nv-online.info http://twitter.com/narodnaya_volya